

Briselē, 4.5.2017.
COM(2017) 208 final

2017/0090 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko Regulu (ES) Nr. 648/2012 groza attiecībā uz tīrvērtes pienākumu, tīrvērtes pienākuma piemērošanas apturēšanu, pārskatu iesniegšanas prasībām, risku mazināšanas paņēmieniem attiecībā uz ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumiem, kuriem tīrvērti nav veicis neviens centrālais darījumu partneris, darījumu reģistru reģistrēšanu un uzraudzību un darījumu reģistru pienākumiem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{ SWD(2017) 148 final }

{ SWD(2017) 149 final }

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Finanšu krīzes iespaidā ES 2012. gadā pieņēma Eiropas Tirgus infrastruktūras regulu¹ (ETIR), kurā risināti ārpusbiržas atvasināto instrumentu tirgus darbībā novērotie trūkumi.

Viens no galvenajiem trūkumiem bija tas, ka regulatoriem trūka informācijas par ārpusbiržas atvasināto instrumentu tirgu darbību; tas nozīmēja, ka riski varēja palikt nepamanīti, līdz tie kļūst par īstenību. Turklāt darījumu partneru kredītrisks attiecībās starp ārpusbiržas atvasināto instrumentu darījumu partneriem bieži vien netika mazināts, kas varēja izraisīt zaudējumu rašanos, ja vienam darījumu partnerim pirms saistību beigu termiņa iestātos saistību neizpilde. Ārpusbiržas darījumu lielā apjoma atvasināto instrumentu tirgos un tirgus dalībnieku mijiedarbības dēļ šādi zaudējumi varētu izraisīt plašāku finanšu sistēmas apdraudējumu.²

Šo trūkumu iespaidā G20 valstu vadītāju 2009. gadā apņēmas veikt vērienīgus pasākumus, lai palielinātu ārpusbiržas atvasināto instrumentu tirgu stabilitāti, tai skaitā par to, ka visiem standartizētajiem ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumiem tīrvērtē jāveic pie centrālajiem darījumu partneriem (CDP) un ka pārskati par ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumiem jāiesniedz darījumu reģistriem (DR).

Ar ETIR Eiropas Savienībā tiek īstenotas G20 valstu 2009. gadā uzņemtās saistības. ETIR galvenais mērķis ir sistēmiskā riska samazināšana, palielinot ārpusbiržas atvasināto instrumentu tirgus pārredzamību, mazinot darījumu partneru kredītrisku un operacionālo risku, kas saistīts ar ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem. Šajā nolūkā ETIR ir iekļautas pamatprasības attiecībā uz ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, CDP un DR. Tās attiecas uz:

1. Standartizētu ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumu centralizēta tīrvērtē;
2. prasības par drošības rezervi attiecībā uz ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumiem, kuriem tīrvērtē netiek veikta centralizēti;
3. Prasības par operacionālā riska mazināšanu attiecībā uz ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumiem, kuriem tīrvērtē netiek veikta centralizēti;
4. Ziņošanas pienākums attiecībā uz atvasināto instrumentu līgumiem;
5. Prasības attiecībā uz centrālajiem darījumu partneriem; kā arī
6. Prasības attiecībā uz DR.

Balstoties uz sākotnējo pieredzi, kas apkopota vairāk nekā četrus gadus laikā pēc ETIR spēkāstāšanās, var teikt, ka regulējums kopumā darbojas ļoti labi. Tikai dažās jomās ir radušās praktiskas problēmas ar jaunā regulējuma piemērošanu. Tādēļ šajā priekšlikumā ir izklāstīti vairāki plānoti ETIR grozījumi, it īpaši par noteikumu vienkāršošanu un to samērīguma

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 648/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem.

² Komisijas dienestu darba dokuments: Ietekmes novērtējuma kopsavilkums — Pavaddokuments priekšlikumam Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem. SEC(2010) 1059, pieejams vietnē <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52010SC1058>.

palielināšanu. Vienlaikus priekšlikumā ir saglabātas visas galvenās regulējuma sastāvdaļas, kas ir izrādījušās pietiekamas, lai varētu sasniegt ETIR mērķus.

ETIR stājās spēkā 2012. gada 16. augustā. Tomēr prasību lielākajai daļai piemērošana sākās tikai vēlāk, jo ar ETIR Komisija tika pilnvarota pieņemt deleģētos un īstenošanas aktus, kuros konkretizēti tehniskie prakses jautājumi un pamatprasību pakāpeniskas piemērošanas grafiks. Līdz ar to prasības sāka piemērot dažādā laikā. Dažas no tām, piemēram, prasības par obligāto tīrvērti un drošības rezervi atvasinātajiem instrumentiem, kuriem netiek veikta tīrvērtē, sāka piemērot tikai nesen.

Saskaņā ar ETIR 85.panta 1. punktu Komisijai bija uzdots līdz 2015. gada augustam veikt ETIR pārskatīšanu un sagatavot vispārīgu ziņojumu iesniegšanai Eiropas Parlamentam un Padomei.

Laikā no 2015. gada maija līdz augustam Komisija gatavoja apjomīgu novērtējumu par pašreizējiem noteikumiem, lai varētu sagatavot ziņojumu un, iespējams, priekšlikumu pieņemt tiesību aktu. Novērtēšana ietvēra arī sabiedrisko apspriešanos ar vairāk nekā 170 respondentiem no plaši ieinteresēto personu loka, kā arī ziņojumus, kurus saskaņā ar ETIR 85. panta 1. punktu nepieciešams saņemt no Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes (EVTI), Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas (ESRK) un Eiropas Centrālo banku sistēmas (ECBS). Turklāt tika nolemts gaidīt un ņemt vērā informāciju, kas saistībā ar aicinājumu sniegt pierādījumus par ES tiesisko regulējumu finanšu pakalpojumu jomā tika saņemta laikā no 2015. gada septembra līdz 2016. gada janvārim, lai gūtu papildu pierādījumus par stāvokli ETIR īstenošanā.

Komisija 2016. gada novembrī pieņēma ziņojumu par ETIR³. No vienas puses, ziņojumā norādīts, ka nebūtu jāveic nekādas būtiskas izmaiņas ETIR pamatprasībās, kuras ir nepieciešamas pārredzamības nodrošināšanai un sistēmisko risku mazināšanai atvasināto instrumentu tirgū un kurām ir vispārējs atbalsts no iestādēm un tirgus dalībniekiem. Turklāt ETIR ietekmes vispusīga pārskatīšana vēl nav iespējama, jo dažām ETIR paredzētajām pamatprasībām īstenošana vēl tikai tiks sākta vai pabeigta.

No otras puses, ziņojumā ir norādīts uz iespēju grozīt ETIR dažās konkrētās jomās, lai novērstu nesamērīgas izmaksas un slogu dažiem atvasināto instrumentu darījumu partneriem – it īpaši nefinanšu darījumu partneriem (NFDP) – un lai vienkāršotu noteikumus, vienlaikus nenovēršoties no šā tiesību akta mērķiem.

Ņemot vērā nepieciešamību novērst nesamērīgas izmaksas un slogu mazām komercsabiedrībām, un lai vienkāršotu noteikumus, vienlaikus nepakļaujot riskam finanšu stabilitāti, ETIR pārskatīšana tika iekļauta Komisijas 2016. gada Normatīvās atbilstības un izpildes programmā (*REFIT*)⁴.

REFIT ietvaros Komisija novērtēja, kādā mērā ar ETIR efektīvi un iedarbīgi ir sasniegti konkrētu politikas prasību mērķi, vienlaikus nodrošinot šo prasību saskaņību, nozīmīgumu un

³ Komisija ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei saskaņā ar 85. panta 1. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 4. jūlija Regulā (ES) Nr. 648/2012 par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem (COM(2016) 857 *final*, 23.11.2016.). <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1480141638729&uri=COM%3A2016%3A857%3AFIN>.

⁴ Eiropas Komisija, *REFIT* un Komisijas 10 prioritātes, 2016. gada 25. oktobris. http://ec.europa.eu/atwork/pdf/201621025_refit_scoreboard_summary_en.pdf.

ES mēroga rīcības pievienoto vērtību. Izvērtējumā ir norādīts, ka dažās ETIR darbības jomās ar to ir radītas nesamērīgas izmaksas, slogs un pārmērīgi sarežģītas prasības, un ka ETIR mērķa – finanšu stabilitātes palielināšanas – sasniegšanu būtu iespējams panākt efektīvāk. Minētās jomas ir šādas: 1) to atvasināto instrumentu darījumu partneru atbilstība, kuri ietilpst atvasināto instrumentu tirdzniecības tīkla perifērijā (piem., mazas finanšu iestādes, NFDLP, pensiju fondi); 2) pārredzamība; un 3) tīrvērtes pieejamība.

Tāpēc šim priekšlikumam pievienotajā ietekmes novērtējuma ziņojumā ir apsvērtas izmaksas un ieguvumi ETIR darbības jomās, kurās mērķtiecīgi pasākumi varētu nodrošināt ETIR mērķu sasniegšanu samērīgākā, efektīvākā un iedarbīgākā veidā.

Ietekmes novērtējumā ir sniegti vispusīgi pierādījumi par to, ka izmaksu un sloga samazināšanu var panākt vienlaikus ar ETIR vienkāršošanu un bez negatīvas ietekmes uz finanšu stabilitāti. Ierosinātie grozījumi veicina virzību uz KTS un Nodarbinātības un izaugsmes programmas mērķiem atbilstīgi Komisijas politikas prioritātēm.

1.2. Saskaņība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā

ETIR ir saistīta ar vairākiem ES tiesību aktiem, tostarp Kapitāla prasību regulu⁵, Finanšu instrumentu tirgu direktīvu (FITD I⁶ un FITD II⁷), saistīto regulu⁸ un Komisijas priekšlikumu par CDP atveseļošanu un noregulējumu⁹.

Šis priekšlikums ir saskaņīgs ar Komisijas likumdošanas priekšlikumu par grozījumiem Regulā (ES) Nr. 575/2013¹⁰. Šā priekšlikuma ietvaros Komisijas mērķis ir izslēgt no saistošā sviras (parādsaistību īpatsvara) rādītāja saņemtās sākotnējās drošības rezerves attiecībā uz atvasināto instrumentu darījumiem, kuriem tīrvērtē tiek veikta centralizēti, kuras iestādes saņem naudas izteiksmē no saviem klientiem un pārskaita tālāk uz CDP. Tādējādi ar priekšlikumu grozīt Regulu (ES) Nr. 575/2013 tiks palielināta tīrvērtes pieejamība, jo tiks atvieglotas kapitāla prasības, kuras jāievēro, lai tīrvērtes pakalpojumus piedāvātu klientiem vai netieši.

Šis priekšlikums ir arī saskaņīgs ar FITD I un FITD II un saistīto regulu, kuras ir pamats atvasināto instrumentu un finanšu darījumu partneru definēšanai. Šajā ziņā gaidāmais FITD II un FITR piemērošanas sākums 2018. gada janvārī ietekmēs to darījumu partneru skaidrojuma

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām (OV L 176, 27.6.2013, 1. lpp.).

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21. aprīļa Direktīva 2004/39/EK, kas attiecas uz finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Padomes Direktīvas 85/611/EEK un 93/6/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/12/EK un atceļ Padomes Direktīvu 93/22/EEK (OV L 145, 30.1.2004., 1. lpp.).

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/65/ES (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar kuru groza Direktīvu 2002/92/EK un Direktīvu 2011/61/ES (OV L 173, 12.6.2014., 349. lpp.).

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 600/2014 (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 84. lpp.).

⁹ Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes regula par centrālo darījumu partneru atveseļošanas un noregulējuma režīmu un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1095/2010, (ES) Nr. 648/2012 un (ES) 2015/2365, COM(2016) 856 final.

¹⁰ Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes regula, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 575/2013 attiecībā uz sviras rādītāju, neto stabila finansējuma rādītāju, prasībām pašu kapitālam un atbilstīgajām saistībām, darījuma partnera kredītrisku, tirgus risku, riska darījumiem ar centrālajiem darījumu partneriem, riska darījumiem ar kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem, lieliem riska darījumiem, ziņošanas un informācijas atklāšanas prasībām un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012.

tvērumu, kuri uzskatāmi par finanšu darījumu partneriem un tāda valūtu maiņas līguma definīcijas saskaņošanu, uz kuru attieksies ETIR. FITD II regulējuma nolūks ir pārklasificēt lielus nefinanšu biržā tirgotu izejvielu tirgotājus par finanšu darījumu partneriem, izmantojot “palīgdarbības testu”, lai konstatētu, cik lielā apjomā nefinanšu sabiedrības var veikt biržā tirgotu izejvielu atvasināto instrumentu tirdzniecību, kas netiek veikta risku ierobežošanas nolūkā (vai ir spekulatīva), pirms šāda darbība vairs nav uzskatāma par sabiedrības “pamatdarbību papildinošu” un līdz ar to sabiedrībai ir pienākums saņemt FITD pardzēto atļauju. Tādējādi lielākajiem nefinanšu darījumu partneriem (NFDP), kuri darbojas biržā tirgotu izejvielu tirgos, būs pienākums saņemt FITD pardzēto atļauju. Šāda attīstība izraisīs to, ka uz lielākajiem NFDP attieksies ETIR noteiktais tīrvērtes pienākums. Attiecībā uz valūtu maiņas atvasināto instrumentu līguma definīcijas saskaņošanu ar to visā Savienībā būs iespējama vienveidīga un konsekventa ETIR noteikumu piemērošana šiem līgumiem.

Turklāt šis priekšlikums ir saskanīgs ar Komisija priekšlikumu par centrālo darījumu partneru atlabšanas (atvēršanas) un noregulējuma regulējumu. Ar pienākumu veikt tīrvērti standartizētiem ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem ir paredzēts Eiropā un ārpus tās palielināt CDP darbības mērogu un svarīgumu. CDP pārvalda riskus, kas piemīt finanšu tirgiem (piem., darījumu partneru risku, likviditātes risku un tirgus risku), un tādēļ tie uzlabo finanšu tirgu vispārējo stabilitāti un izturētspēju. Laika gaitā tie kļūst par finanšu sistēmai izšķiroši svarīgiem elementiem, kas sasaista daudzus finanšu tirgus dalībniekus un koncentrē to riska darījumu ievērojamu apjomu uz dažādiem riskiem. Tādēļ iedarbīga CDP risku pārvaldība un stabila uzraudzības ir galvenie faktori, kas nodrošina, ka šādi riska darījumi ir atbilstoši aptverti. ETIR reglamentē CDP tādā ziņā, ka nodrošina, ka CDP ir pietiekami izturētspējīgi, tomēr tā nereglamentē atlabšanas (atvēršanas) un noregulējuma scenārijus. Šis priekšlikums papildina ierosināto regulējumu par centrālo darījumu partneru atlabšanu (atvēršanu) un noregulējumu, ieviešot mehānismu tīrvērtes pienākuma piemērošanas pagaidu apturēšanai situācijās, kas noregulējumam nav raksturīgas.

Šis priekšlikums ir saskanīgs arī ar pieņemto Komisija deleģēto regulu, ar ko Deleģētās regulas (ES) 2015/2205, (ES) 2016/592 un (ES) 2016/1178 groza attiecībā uz termiņu, līdz kuram konkrētiem ārpusbiržas atvasināto instrumentu darījumos iesaistītiem darījumu partneriem jāpanāk atbilstība tīrvērtes pienākumiem¹¹. Ar šo deleģēto regulu atbilstības panākšanas termiņš attiecībā uz darījumu partneriem, kuri ietilpst “3. kategorijā” (mazi finanšu darījumu partneri), kas definēta attiecīgajos regulatīvajos tehniskos standartos¹², tiks pagarināts līdz 2019. gada 21. jūnijam, ņemot vērā ievērojamos sarežģījumus, ar kādiem šie darījumu partneri saskaras, mēģinot izmantot tīrvērti.

¹¹ Komisijas Deleģētā regula (ES) .../... (16.3.2017.), ar ko Deleģētās regulas (ES) 2015/2205, (ES) 2016/592 un (ES) 2016/1178 groza attiecībā uz termiņu, līdz kuram konkrētiem ārpusbiržas atvasināto instrumentu darījumos iesaistītiem darījumu partneriem jāpanāk atbilstība tīrvērtes pienākumiem, C(2017) 1658 *final*.

¹² Komisijas Deleģētā regula (ES) 2015/2205 (2015. gada 6. augusts), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par tīrvērtes pienākumu (OV L 314, 1.12.2015., 15. lpp.)
Komisijas 2016. gada 1. marta Deleģētā regula (ES) 2016/592, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par tīrvērtes pienākumu (OV L 103, 19.4.2016., 5. lpp.)
Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/1178 (2016. gada 10. jūnijs), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par tīrvērtes pienākumu (OV L 195, 20.7.2016., 3. lpp.)

Visbeidzot, šis priekšlikums ir saskanīgs ar darbu, kas norisinās starptautiskā mērogā Finanšu stabilitātes padome (FSP) ietvaros un kura mērķi/nolūki ir šādi: i) panākt Maksājumu un norēķinu sistēmu komitejas (MNSK) un Starptautiskā Vērtspapīru komisiju organizācijas (IOSCO) izstrādāto Finanšu tirgus infrastruktūras principu konsekventu piemērošanu; ii) uzraudzīt atvasināto instrumentu tirgu reformu īstenošanu G20 valstīs (FSP ārpusbiržas atvasināto instrumentu darba grupas ietvaros); iii) develop papildu pamatnostādnes par CDP noregulējumu (FSP Noregulējuma grupa); un iv) saskaņot un ārpusbiržas atvasināto instrumentu pārskatu iesniegšanu sistēmās ieviest lielāku standartizācijas pakāpi (FSP un MNSK-IOSCO grupas darbam par regulatoru atbrīvošanu no juridiskiem šķēršļiem, kas liedz piekļuvi datiem vai par unikāla darījuma identifikatora (UDI) un unikāla produkta identifikatora (UPI) izveidi).

1.3. Saskaņība ar citām ES politikas jomām

Šis priekšlikums ir saistīts un saskanīgs ar pašlaik aktuālo iniciatīvu par kapitāla tirgu savienības (KTS) izveidi. Efektīvas un izturētspējīgas pēctirdzniecības sistēmas un nodrošinājuma tirgi ir labi funkcionējošas kapitāla tirgu savienības būtiskas sastāvdaļas, un ar tiem ir iespējams pilnveidot centienus atbalstīt ieguldīšanu, izaugsmi un nodarbinātību atbilstīgi Komisijas politikas prioritātēm.

2. TIESISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN SAMĒRĪGUMS

2.1. Tiesiskais pamats

Šā priekšlikuma tiesiskais pamats ir LESD 114. pants, kas ir arī ETIR tiesiskais pamats. Ietekmes novērtējuma ziņojuma ietvaros veiktajā izvērtējumā ir norādītas ETIR sastāvdaļas, kuras nepieciešams grozīt, lai novērstu nesamērīgas izmaksas/slogu dažiem atvasināto instrumentu darījumu partneriem un lai noteikumus vienkāršotu, nepakļaujot riskam finanšu stabilitāti. Vienīgi likumdevējiem ir kompetence veikt nepieciešamos grozījumus.

2.2. Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

ETIR kā regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs. Dalībvalstis atsevišķi nevar pietiekami sasniegt ETIR mērķus – mazināt riskus un uzlabot ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumu pārredzamību un standartizācijas pakāpi, ieviešot vienveidīgas prasības attiecībā uz šādiem līgumiem un CDP un darījumu reģistru darbības veikšanu, un tādēļ, ņemot vērā pasākumu mērogu, tos var labāk sasniegt Savienības mērogā, ievērojot LESD 5. pantā minēto subsidiaritātes principu.

2.3. Samērīgums

Šā priekšlikuma mērķis ir nodrošināt, ka ETIR mērķi tiek sasniegti samērīgākā, iedarbīgākā un efektīvākā veidā. Līdz ar to ETIR ietvertās prasības tiktu vienkāršotas vai mazinātas, lai mazinātu regulas radīto administrēšanas slogu ieinteresētajām personām, it īpaši tām, kuras ir mazākas. Arī ar dažu ETIR ietverto prasību pārkalibrēšanu priekšlikums tieši veicina to, ka ETIR kopumā kļūs samērīgāka. Vienlaikus šis priekšlikums nepārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu mērķus, ņemot vērā nepieciešamību uzraudzīt un mazināt ar atvasinātajiem instrumentiem saistītos riskus, kuri ietekmē finanšu stabilitāti.

2.4. Juridiskā instrumenta izvēle

ETIR ir regula, un tādējādi tā grozāma ar regulu.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANAS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

3.1. Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaude

Šim priekšlikumam pievienotais Ietekmes novērtējums ietver izvērtējuma ziņojumu par ETIR.

ETIR tika iekļauta Komisijas 2016. gada Normatīvās atbilstības un izpildes programmā (*REFIT*). Tas notika tādēļ, ka bija nepieciešams vienkāršot aplūkotās ETIR jomas un padarīt tās samērīgākas, par ko liecina komentāri, kas iesniegti, atbildot uz sabiedrisko apspriešanu par ETIR un aicinājumu iesniegt pierādījumus par finanšu regulēšanu, kā arī Komisijas veiktā ETIR piemērošanas pārskatīšana. Šajā kontekstā izvērtēšanā tika novērtēts, kādā mērā ir sasniegti konkrēto, ETIR ietvertu politikas prasību mērķi un it īpaši tas, vai tas ir panākts efektīvā un iedarbīgā veidā un vai vienlaikus šīs prasības ir saskaņotas, nozīmīgas un vai ES mēroga rīcībai ir pievienota vērtība.

Dažas ETIR pamatprasības sāka piemērot tikai nesen, vai tās joprojām vēl nav piemērojamas. Tādēļ joprojām trūkst atbilstošu pierādījumu, un ir pārāgri izdarīt noteiktu secinājumu par ilgtermiņa ietekmi. Tādēļ šis novērtējums nav uzskatāms par pilnīgu ETIR izvērtējumu. Drīzāk izvērtēšanā ir novērtēts, vai ETIR ietvertās pamatprasības iesniegt pārskatus par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centralizēti veikt standartizēto ārpusbiržas atvasināto instrumentu tīrvērti un ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, kuriem netiek veikta tīrvērte, piemērot risku mazināšanas paņēmienus un noteikumus par drošības rezervi, atbilst šādām darbības prasībām: i) iegūt pilnīgu un vispusīgu informāciju par ārpusbiržas atvasināto instrumentu pozīcijām, ii) palielināt CDP tīrvērtes izmantošanu un iii) uzlabot divpusējas tīrvērtes izmantošanas praksi. Pārskatīšanas ietvaros pēc iespējas tika izvērtēta attiecīgo ETIR prasību izpilde piecu izvērtēšanas kritēriju kontekstā: 1) efektivitāte, 2) iedarbīgums; 3) nozīmīgums; 4) saskaņotība; un 5) ES mēroga rīcības pievienotā vērtība.

Attiecībā uz to, cik iedarbīgas ir ETIR prasības par pilnīgas un vispusīgas informācijas iegūšanu par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, par CDP tīrvērtes izmantošanas apjoma palielināšanu un par risku mazināšanas paņēmieni piemērošanu ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, kuriem netiek veikta tīrvērte, par noteikumiem attiecībā uz drošības rezervi, šajā izvērtēšanā tiek secināts, ka, lai gan sākotnējie rezultāti ir apmierinoši, vēl ir iespējams šīs prasības vienkāršot, nepakļaujot finanšu stabilitāti papildu riskam. Attiecībā uz pārskatu iesniegšanu izvērtēšanā ir konstatēts, ka ir gūti panākumi informācijas iegūšanā par ārpusbiržas atvasināto instrumentu tirgu, tomēr arī tas, ka pārskatu iesniegšanas prasības varētu tikt racionalizētas, lai uzlabotu iesniegto datu kvalitāti un padarītu uzraudzību iedarbīgāku. Attiecībā uz tīrvērtes pienākumu izvērtēšanā ir konstatēts, ka, lai gan ir palielinājusies to ārpusbiržas atvasināto instrumentu daļa, kuriem tīrvērte tiek veikta centralizēti, pastāv vairāki šķēršļi, kas ierobežo centralizētas tīrvērte pieejamību konkrētiem tirgus dalībniekiem, kā arī nepieciešamība ieviest mehānismu, kas dotu iespēju apturēt tīrvērtes pienākuma piemērošanu, pamatojoties uz finanšu stabilitātes apsvērumiem.

Attiecībā uz efektivitāti izvērtēšanā ir konstatēts, ka konkrētās jomās prasības varētu tikt labāk kalibrētas, lai novērstu nesamērīgas izmaksas/slogu saistībā ar konkrētiem darījumiem vai ar konkrētiem atvasināto instrumentu darījumu partneriem (t. i., maziem finanšu darījumu partneriem, nefinanšu darījumu partneriem, pensiju fondiem). Nozīmīguma ziņā izvērtēšanā ir konstatēts, ka ETIR ietvertās pamatprasības ir neatņemami saistītas ar starptautiskajiem centieniem reformēt ārpusbiržas atvasināto instrumentu tirgus visā pasaulē. Iedarbīgi un efektīvi ETIR noteikumi arī palīdz īstenot Komisijas aktuālo iniciatīvu – izveidot kapitāla

tirgu savienību un īstenot Nodarbinātības un izaugsmes programmu atbilstīgi Komisijas politikas prioritātēm.

ETIR ir saskaņota ar citiem ES tiesību aktiem, kā norādīts konsultācijas (aicinājuma sniegt pierādījumus) pēcpasākumos un Komisijas ierosinātajos Kapitāla prasību regulas grozījumos. ES mēroga rīcības pievienotās vērtības ziņā ar ETIR ir aizvērta plaša, kas pastāvēja tiesību aktos, jo ir ieviests jauns regulējums, kura mērķis ir ES mērogā vienveidīgā procesā risināt problēmu, ka ārpusbiržas atvasināto instrumentu tirgū trūkst pārredzamības, un ar to saistītos sistēmiskos riskus.

3.2. Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Šis priekšlikums ir balstīts uz sabiedrisko apspriešanu par ETIR pārskatīšanu, kas notika no 2015. gada maija līdz augustam. Apspriešanās tika iegūtas vairāk nekā 170 atbildes no plaša ieinteresēto personu loka¹³. Apspriešanas ietvaros 2015. gada 29. maijā Briselē tika rīkota atklāta uzklaušanās, kurā piedalījās apmēram 200 ieinteresētās personas¹⁴. Atbilstīgi Komisijas pilnvarojumam pārskatīt ETIR konkrētas atbildes tika saņemtas no EVTI, Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas un Eiropas Centrālo banku sistēmas. Saistītā jomā Komisija veica sabiedrisko apspriešanos ar nosaukumu “Aicinājums sniegt pierādījumus”, kas notika no 2015. gada septembra līdz 2016. gada janvārim. Apspriešanas nolūks bija iegūt atsauksmes, konkrētus piemērus un empīriskus pierādījumus par ES normatīvā (regulatīvā) regulējuma ietekmi uz finanšu pakalpojumiem. “Aicinājuma sniegt pierādījumus” respondenti puda arī pretenzijas attiecībā uz ETIR.¹⁵ Briselē 2016. gada 17. maijā notika atklāta uzklaušanās¹⁶. Komisija 2016. gada 7. decembrī apspriedās ar dalībvalstu ekspertiem par dažādiem politikas risinājuma variantiem jomās, kas norādītas ziņojumā par ETIR pārskatīšanu¹⁷.

Visumā tika pausts atbalsts ETIR mērķiem – pārredzamības un atvasināto instrumentu tirgu standartizācijas pakāpes veicināšana un sistēmiskā riska mazināšana, balstoties uz tajā ietvertajām pamatprasībām. Tika pausts uzskats, ka šīs pamatprasības – centralizēta tīrvērte, drošības rezerves prasības, operacionālo risku mazināšanas prasības, pārskatu iesniegšanas prasības un CDP un darījumu reģistru pienākumi – palīdz sasniegt ETIR mērķus un izpildīt starptautiskās saistības attiecībā uz regulējuma reformu. Tomēr ieinteresētās persona uzsvēra, ka vairākās jomās ETIR prasības varētu tikt pielāgotas, vienlaikus nenovēršoties no tās vispārīgajiem mērķiem, lai: i) vienkāršotu prasības un palielinātu to efektivitāti; un ii) samazinātu nesamērīgas izmaksas un slogu. Priekšlikumā ir ņemtas vērā šīs ieinteresēto personu atsauksmes, ieviešot mērķtiecīgus ETIR grozījumus, piemēram, i) labāk kalibrējot dažu prasību piemērošanu konkrētiem tirgus dalībniekiem, it īpaši maziem finanšu darījumu partneriem, nefinanšu darījumu partneriem un pensiju fondiem, ii) atceļot šķēršļus, kas ierobežo tīrvērti, un iii) vienkāršojot noteikumus, tostarp pārskatu iesniegšanas prasības. Vairāki ieinteresēto personu pieprasījumi priekšlikumā nevarēja tikt atspoguļoti, jo bija nepieciešams nodrošināt turpinātu virzību uz ETIR mērķu sasniegšanu – veicināt pārredzamību un standartizācijas pakāpi atvasināto instrumentu tirgos, kā arī samazināt

¹³ Apspriešana un iesniegto atbilžu kopsavilkums ir pieejami vietnē http://ec.europa.eu/finance/consultations/2015/emir-revision/index_en.htm.

¹⁴ Informācija ir pieejama vietnē http://ec.europa.eu/finance/events/2015/0529-emir-revision/index_en.htm.

¹⁵ Apspriešana ir pieejama vietnē http://ec.europa.eu/finance/consultations/2015/financial-regulatory-framework-review/index_en.htm.

¹⁶ Papildu informācija ir pieejama vietnē http://ec.europa.eu/finance/events/2016/0517-call-for-evidence/index_en.htm.

¹⁷ Papildu informācija ir pieejama vietnē <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=30153&no=2>.

sistēmisko risku, ņemot vērā institucionālos ierobežojumus vai priekšlikuma nozīmi *REFIT* ietvaros. Citiem ar ETIR saistītiem jautājumiem pienācīgā laikā varētu būt nepieciešams papildu novērtējums un izvērsums, ņemot vērā turpmākās norises.

3.3. Ietekmes novērtējums

Komisija veica ietekmes novērtēšanu par attiecīgajām politikas alternatīvām. Politikas risinājuma varianti tika novērtēti, ņemot vērā galvenos mērķus – palielināt to noteikumu samērīgumu, kuri rada lieku administrēšanas slogu un atbilstības nodrošināšanas izmaksas, vienlaikus nepakļaujot finanšu stabilitāti papildu riskam, un palielināt ārpusbiržas atvasināto instrumentu pozīciju un riska darījumu pārredzamību.

Ietekmes novērtējumu Regulējuma kontroles padome (RKP) apstiprināja 2017. gada 16. februārī. Tas bija iesniegts RKP jau 1. februārī, tomēr RKP pauda vairākus ieteikumus uzlabojumiem, un līdz ar to 8. februārī ietekmes novērtējums tai tika iesniegts no jauna. Ietekmes novērtējuma izmaiņas, kuras veiktas, lai ņemtu vērā RKP ieteikumus, ir šādas:

1. Problēmas izklāsts. Iekļauts labāks apraksts par Savienības vispārējo tiesisko regulējumu, kas piemērojams atvasināto instrumentu tirgiem, kā arī par G20 ārpusbiržas atvasināto instrumentu reformu īstenošanu citās valstīs (tiesību sistēmās). Ietekmes novērtējuma pamattekstā iekļauts pielikums par izvērtējuma galvenajiem elementiem. Atsauce uz papildu kvalitatīviem un kvantitatīviem pierādījumiem problēmu aprakstā, lai atspoguļotu to apjomu, it īpaši attiecībā uz maziem tirgus dalībniekiem. Skaidrojums par to, kādēļ ir novērtēti ne visi ieinteresēto personu izvirzītie jautājumi.

2. Politiski kompromisi. Politikas risinājuma variantos tieši formulēta atsauce uz finanšu stabilitāti attiecībā uz novērtējumu par kompromisu starp potenciālo sloga samazināšanu tirgus dalībniekiem un potenciālajiem riskiem saistībā ar finanšu stabilitāti.

3. Aprēķini par sloga samazināšanu. Iekļauti daži kvantitatīvi dati aprēķiniem par sloga samazināšanu dažādiem tirgus dalībniekiem, ņemot vērā esošos ierobežojumus summārā sloga samazinājuma kvantificēšanā. Ziņojuma pamattekstā iekļauti galvenie pieņēmumi, kas izmantoti izmaksu aplēsēs, kopā ar papildu brīdinājumiem par aplēšu ticamību. Nekvantificēto izmaksu apraksts.

4. Risinājuma varianti. Risinājuma variantu pārformulēšana, lai uzskatāmāk atspoguļotu alternatīvos pasākumu kopumus.

Ietekmes novērtējumā apsvērtie risinājuma varianti attiecas uz mērķtiecīgiem konkrētu ETIR normu pielāgojumiem. Izvirzītos mērķus ir paredzēts sasniegt ar kādu no vairākiem vēlamiem politikas risinājuma variantiem:

- Attiecībā uz pensiju plānu (shēmu) mehānismiem (PPM) būtu jāparedz jauns pagaidu atbrīvojums no tīrvērtes pienākuma, jo līdz šim nav rasts neviens īstenojams tehnisks risinājums, kas atvieglotu PPM piedalīšanos centralizētā tīrvērtē. Atšķirībā no novērtētajiem risinājuma variantiem šis variants dos CDP, tīrvērtes dalībniekiem un PPM vairāk laika apzināt tehniskos risinājumus un pasākumus to veicināšanai, vienlaikus uzturot spēkā ETIR uzstādījumu, ka PPM mērķis joprojām ir dalība centralizētā tīrvērtē, tiklīdz tas būs iespējams.
- Jānodrošina, ka labāk tiek kalibrēti noteikumi par to nefinanšu darījumu partneru (NFD) kvalifikāciju, uz kuriem attiecas tīrvērtes un drošības rezerves prasības, labāk ņemot vērā to atvasināto instrumentu darījumu būtību, kurus noslēdz NFD,

kuriem obligāti ir jāveic tīrvērtē. Tas samazinās izmaksas konkrētiem NFDLP un neradīs bažas finanšu stabilitātes kontekstā. Vienlaikus konkrēti darījumu partneri, kuri pašlaik ir uzskatāmi par NFDLP, tomēr savas darbības būtības dēļ ir finanšu darījumu partneri (piemēram, ieguldījumu fondi attiecīgās valsts regulējuma izpratnē), tiks iekļauti finanšu darījumu partnera definīcijas tvērumā un tādēļ vairs nebūs uzskatāmi par NFDLP.

- Mazu finanšu darījumu partneru (MFDP) kategorija būtu jādefinē tā, ka uz ļoti maziem finanšu darījumu partneriem, kuriem centralizēta tīrvērtē saimnieciskā ziņā nav iespējama to darbības mazā apjoma dēļ, neattiecas tīrvērtes pienākums. Tas mazinās slogu šiem MFDP, kuri tirgojas ar atvasinātajiem instrumentiem tikai mazā apjomā, savukārt uz pārējiem maziem finanšu darījumu partneriem (kuri ietilpst “3. kategorijā”, kas definēta attiecīgajos regulatīvajos tehniskajos standartos) joprojām attiecas pienākums veikt tīrvērti, tiklīdz beidzas regulatīvajos tehniskajos standartos paredzētais pakāpeniskas piemērošanas laikposms, tādējādi saglabājot CDP, tīrvērtes dalībniekiem un to klientiem adresētus stimulus izstrādāt risinājumus, lai iekļautu arī šā veida mazos finanšu darījumu partnerus.
- Ir jāatceļ pienākums iesniegt pagātnes datus (*backloading*). Tas ievērojami samazinās izmaksas un slogu darījumu partneriem un novērsīs potenciāli nepārvaramo šķērslī, ka jāiesniedz pārskati par datiem, kuri vienkārši var nebūt pieejami, ja netiek nelabvēlīgi ietekmētas prudenciālās uzraudzības vajadzības. Vienlaikus salīdzinājumā ar pašreizējo stāvokli (un pašlaik piemērojamiem noteikumiem) tas radīs tikai ļoti nelielus datu zaudējumus.
- Grupas iekšējiem darījumi, kuros iesaistīti NFDLP, būtu jāatbrīvo no pārskatu iesniegšanas pienākuma. Ņemot vērā šādu darījumu būtību un ierobežoto apjomu, tam ir tāda priekšrocība, ka ievērojami samazinātos izmaksas un slogs saistībā ar pārskatu iesniegšanu tiem darījumu partneriem, kurus visnesamērīgāk ietekmē šī prasība, savukārt izraisītie ļoti nelieli datu zudumi neietekmēs ievērojamā mērā iestāžu spēju uzraudzīt sistēmisko risku ārpusbiržas atvasināto instrumentu tirgos.
- Attiecībā uz biržā tirgoto atvasināto instrumentu (BTAI) darījumiem ir jāievieš centrālo darījumu partneru pienākums vienpusēji iesniegt pārskatus. Tam ir tāda priekšrocība, ka pārskatu iesniegšana par BTAI lielā mērā tiks vienkāršota, izvairoties no negatīvas ietekmes uz atvasināto instrumentu tirgus pārredzamību. Lai gan attiecībā uz CDP nedaudz palielināsies slogs, tie ir labi sagatavojušies šim uzdevumam, un ar pārskatu iesniegšanu saistītais vispārējais slogs samazināsies, jo BTAI pārskatu iesniegšanas prasība attiecībā uz visiem pārējiem darījumu partneriem tiks atcelta.
- Attiecībā uz darījumiem, kas nav BTAI darījumi, atbildīgam (tai skaitā juridiski) par pārskatu iesniegšanu attiecībā uz darījumiem starp mazu NFDLP (t. i., tādu, uz kuru neattiecas tīrvērtes pienākums) un finanšu darījumu partneri, attiecīgajā darījumā jābūt finanšu darījumu partnerim. Tas ievērojami samazinās ar pārskatu iesniegšanu saistīto slogu maziem NFDLP, kuriem šis slogs ir visievērojamākais, neizraisot nekādus datu zudumus. Ar to arī ETIR tiks ieviesti noteikumi par pārskatu iesniegšanu, kuri ir ļoti līdzīgi tiem, kurus ietver Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 2015/2365 par vērtspapīru finansēšanas darījumiem.
- Pārskatu iesniegšanas noteikumi un procedūras ir vēl vairāk jāsaplūst, un darījumu reģistriem ir jānodrošina datu kvalitāte. Tas palīdzēs palielināt pārredzamību ārpusbiržas atvasināto instrumentu tirgos, atvieglot attiecīgo iestāžu uzdevumu uzraudzīt sistēmisko risku un pēc iespējas uzturēt spēkā saskaņošanu ar

starptautiskajiem standartiem šajā jomā. Vidējā termiņā un ilgtermiņā ar šo pieeju tiks arī palielināts pārskatu iesniegšanu noteikumu samērīgums un samazinātas izmaksas un slogs.

- Ir jāpalielina par tirdzniecības reģistru izdarītiem ETIR prasību pārkāpumiem uzlikta naudas soda pamatsummas maksimālais apmērs. Šā risinājuma varianta priekšrocība ir palielināta to naudas sodu efektivitāte un atturošā iedarbība, kurus regulatori uzskata par nepieciešamiem, lai stimulētu datu labu kvalitāti, vienlaikus nodrošinot noteikumu samērīgumu.
- Ir jāprecizē mijiedarbība starp ETIR saistību neizpildes pārvaldības rīkiem un valstu maksātnespējas tiesību normām, lai nodrošinātu klientu aktīvu pasargāšanu no maksātnespējas.
- ETIR regulējumā ir iekļaujams princips, ka tīrvērtes pakalpojumi tiek sniegti ar taisnīgiem, samērīgiem un nediskriminējošiem komerciāliem noteikumiem (“FRAND princips”). Ar šiem pasākumiem paredzēts pārvarēt dažādus šķēršļus, kuri ierobežo tīrvērtes pieejamību; potenciālais regulējuma radītais papildu slogs ir attaisnojams ar sabiedrības interesēm nodrošināt, ka centralizēta tīrvērtē darbojas un ka tīrvērtes pienākums tiek ievērots.

Ietekmes novērtējumā apsvērtas arī ar vēlamajiem risinājuma variantiem saistīto izmaksu kopsumma un ieguvumu kopsumma ar nolūku mazināt atbilstības nodrošināšanas izmaksas un slogu tirgus dalībniekiem, izvairoties no nelabvēlīgas ietekmes uz finanšu stabilitāti.

Lai gan ETIR vispārīgais mērķis ir samazināt sistēmisko risku, palielinot ārpusbiržas atvasināto instrumentu tirgus drošumu un efektivitāti, šīs iniciatīvas mērķis ir ETIR piemērošanu padarīt iedarbīgāku un efektīvāku un, labāk kalibrējot konkrētas prasības, samazināt ar regulēšanu un atbilstības nodrošināšanu saistītu slogu tirgus dalībniekiem, ja atbilstības nodrošināšanas izmaksas pārsniedz prudenciālās uzraudzības ieguvumus, tomēr neradot apdraudējumu finanšu stabilitātei. Tas atbilst Komisijas labāka regulējuma programmai.

Lai gan pastāv vairāki ierobežojumi precīzu izmaksu samazinājumu summu aprēķināšanā, ietekmes novērtējumā ir aplēsts, ka visu vēlamo risinājumu variantu iedarbības kopsumma, kas aprēķināta tikai ietekmes novērtējuma vajadzībām, ir vienāda ar izmaksu samazinājumiem diapazonā no 2,3 miljardiem EUR līdz 6,9 miljardiem EUR nemainīgu (vienreizēju) izmaksu izteiksmē un no 1,1 miljarda EUR līdz 2,66 miljardiem EUR darbības izmaksu izteiksmē. Ietekmes novērtējuma 8. pielikumā ir detalizēti izklāstīti pieņēmumi, uz kuriem balstītas šīs aplēses un ierobežojumi, kas ietekmē to ticamību. Galvenās problēmas saistībā ar izmaksu samazinājumu kvantificēšanu galvenokārt ir saistītas ar to, ka lielāko daļu ETIR prasību sāka piemērot tikai nesen (piem., tīrvērtes pienākumu un drošības rezerves prasības) un ka dažas vēl nepiemēro (piem., tīrvērtes pienākumu 3. kategorijas finanšu darījumu partneriem). Tādēļ izmaksu samazinājumu aplēses ir balstītas uz ierobežotu apjomu datu, kuri ir publiski pieejami, un uz triviālu tirgus izpēti, kas, iespējams, nepietiekami precīzi atspoguļo iesaistīto darījumu partneru daudzveidību un specifiku. Tas arī nozīmē, ka izmaksu samazinājumu aplēses ir spēkā tikai pašreiz, īstermiņā. Visbeidzot, tā kā aprēķini ir orientēti uz izmaksu samazinājumiem, dažas nelielas pielāgojumu izmaksas nav kvantificētas. Tomēr tās ir detalizēti aprakstītas kvalitatīvi ietekmes novērtējuma 7. pielikumā.

Kopumā uzņēmumi, tostarp MVU un mikrouzņēmumi iegūs no tā, ka tiks i) vājinātas regulatīvās prasības gadījumos, kad nesamērīgas atbilstības nodrošināšanas izmaksas, šķiet, pārsniedz ieguvumu no prudenciālās uzraudzības, un ii) uzlabot tīrvērtes pieejamību. No

pārskatu iesniegšanas prasību vienkāršošanas iegūs visi darījumu partneri, tostarp MVU. Turklāt mazi NFDP iegūs no tā, ka pārskatu par darījumiem iesniegs attiecīgā darījuma finanšu darījumu partneris. Visbeidzot, pateicoties jaunu *FRAND* principu ieviešanai, kļūs vieglāk nodrošināt tīrvērtes pieejamību daudziem darījumu partneriem.

Ietekmes novērtējuma 6. iedaļā ir sniegts izmaksu samazinājumu un minimālo pielāgojuma izmaksu attiecības sadalījums, kas aptver visus darījumu partnerus.

Pirmkārt, attiecībā uz tīrvērtes pienākuma tvērumu no lielāka samērīguma tīrvērtes noteikumu piemērošanā iegūs NFDP, jo paredzētie pasākumi labāk nodrošinās vienlīdzīgus konkurences apstākļus attiecībā uz to NFDP kvalificēšanu, uz kuriem attiecas tīrvērtes un drošības rezerves prasības, tos aizsargājot no nemainīgām papildu izmaksām diapazonā no 9,6 miljoniem EUR līdz 26,7 miljoniem EUR. Pārkalibrējot noteikumus par to, kas uzskatāms par MFDP, uz kuru attiektos tīrvērtes pienākums, tiks dota iespēja atvieglot slogu tiem [loti] maziem finanšu darījumu partneriem, kuriem centralizēta tīrvērtē saimnieciskā ziņā nav iespējama, lai izvairītos no aplēstām izmaksām diapazonā no 509,7 miljoniem EUR līdz 1,4 miljardiem EUR. Pensiju plānu mehānismi un netieši arī apdrošinājuma ņēmēji iegūs no jauna pagaidu atbrīvojuma no tīrvērtes pienākuma, pamatojoties uz to, ka līdz šim vēl nav rasts īstenojams tehnisks tīrvērtes risinājums. Tiek lēsts, ka novērstās darbības izmaksas sasniegs summu diapazonā no 780 miljoniem EUR līdz 1,56 miljardiem EUR. Turklāt ir sagaidāms, ka pēc izmaiņām pārskatu iesniegšanas prasību tvērumā visi pārskatu iesniedzšie darījumu partneri iegūs no konkrētu pārskatu iesniegšanas prasību vājināšanas, piemēram, no atpakaļiekļaušanas (*backloading*) pienākuma atcelšanas un no pārskatu iesniegšanas par BTAI. Konkrētāk, ir sagaidāms, ka atbrīvojums no pārskatu iesniegšanas pienākuma attiecībā uz grupas iekšējiem darījumiem, kuros viens no darījumu partneriem ir NFDP, un mazu NFDP atbrīvojums no pienākuma arī iesniegt pārskatus par darījumiem starp sevi un finanšu darījumu partneriem samazinās ar ETIR saistītas atbilstības nodrošināšanas izmaksas “reālajā ekonomikā”. Aptuvena aplēse par ar ETIR saistīto atbilstības nodrošināšanas izmaksu samazinājumu kopsummu attiecībā uz komercsabiedrībām ir vienāda ar 350 miljoniem EUR līdz 1,1 miljardam EUR darbības izmaksu izteiksmē un 1,8 miljardu EUR līdz 5,3 miljardiem EUR nemainīgu izmaksu izteiksmē.

Otrkārt, ārpusbiržas atvasināto instrumentu pozīciju un riska darījumu lielāka pārredzamība dos iestādēm iespēju jau agrīnā stadijā apzināt potenciālas problēmas un laikus veikt pasākumus, lai mazinātu riskus, tādējādi veicinot finanšu tirgu izturētspēju, turklāt ar pielāgošanu saistītās izmaksas darījumu partneriem un darījumu reģistriem būs minimālas.

Treškārt, uzlabota tīrvērtes pieejamība dos iespēju arī citiem tirgus dalībniekiem, it īpaši no “reālās ekonomikas”, pārvaldīt un ierobežot savus riskus un, mazinot pēkšņu satricinājumu un komercdarbības pārtraukšanas iespējamību, veicināt to, ka mazinās svārstīgums komercdarbības attīstībā un savu darbinieku nodarbinātības garantijās. Konkrētāk, komercsabiedrībām, uz kurām arī turpmāk attieksies tīrvērtes pienākums, ņemot vērā to sistēmiskā riska profilu, būtu jāiegūst no nemainīgo izmaksu samazināšanas apmērā no 24,8 miljoniem EUR līdz 69,5 miljoniem EUR. Līdzīgi tam aplēses par sistēmisko mazo finanšu darījumu partneru ieguvumiem no uzlabotas tīrvērtes pieejamības ir vienādas ar summu no 32,6 miljoniem EUR līdz 91,3 miljoniem EUR apstākļos, kad uz tiem attiecas tīrvērtes pienākums. Tādēļ šie aplēstie izmaksu samazinājumi radīs papildu iespējas ieguldīt, veicinot kapitāla tirgu savienības un Komisijas Nodarbinātības un izaugsmes programmas mērķu sasniegšanu.

Kopumā nebūs nekādu ievērojamu nozīmīgu sociālu un saimniecisku izmaksu. Paredzētā pārskatu iesniegšanas noteikumu vienkāršošana un to samērīguma palielināšana dos iespēju sasniegt ETIR mērķi, vienlaikus kopumā ievērojami samazinot administratīvo slogu, kam pakļauti darījumu partneri, uz kuriem attiecas ETIR ietvertās pārskatu iesniegšanas prasības. Attiecībā uz atbildības par pārskatu iesniegšanas pienākumu grozīšanu sabiedrības, kurām jāuzņemas pārskatu iesniegšanas pienākums, turpmāk būs labāk sagatavotas šim uzdevumam un ar to saistīto apjomradīto ietaupījumu dēļ nozīmīgo izmaksu kopsumma samazināsies. Konkrētāk, CDP būs nelielas pielāgošanas izmaksas saistībā ar nepieciešamību ieviest BTAI pārskatu iesniegšanu. Tomēr, tā kā CDP rīcībā jau ir ievērojams datu apjoms attiecībā uz šiem darījumiem un tā kā tiem saskaņā ar ETIR jau ir jāiesniedz pārskati par visiem atvasināto instrumentu darījumiem, kuriem tīrvērtē tiek veikta centralizēti, papildu slogs, kam pakļauts CDP, būtu ierobežots. Papildu pasākumi par tīrvērtē robežvērtību aprēķināšanas saskaņošanu un pārskatu iesniegšanas noteikumu un procedūru tālāka saskaņošana varētu, lielākais, būt saistīti ar nelielām pielāgojumu administrēšanas izmaksām, it īpaši darījumu reģistriem, īstenošanas sākumposmā, tomēr tā izraisīs efektivitātes pieaugumu un vidējā termiņā un ilgtermiņā kopumā samazinās minēto slogu. Attiecībā uz darījumu reģistriem, tā kā tiem katrā ziņā būtu jāīsteno atbilstošas procedūras, lai ievērotu Vērtspapīru finansēšanas darījumu regulā noteiktās prasības, politikas rīcība ETIR ietvaros, kas apsvērta šajā ietekmes novērtējumā, neradītu ievērojamu papildu slogu. Līdzīgi tam ir sagaidāms, ka prasības par to, ka tīrvērtē pakalpojumu sniegšanā jāievēro taisnīgi, saprātīgi un nediskriminējoši komerciāli noteikumi, no kuriem iegūs daudzi darījumu partneri, būs saistītas tikai ar nelielām papildu administrēšanas izmaksām tīrvērtē dalībniekiem.

3.4. Pamattiesības

Šim priekšlikumam, visticamāk, nebūs tiešas ietekmes uz tiesībām, kas minētas galvenajās ANO konvencijās par cilvēktiesībām, Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, kas ir ES līgumu un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (ECTK) būtiska sastāvdaļa.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Šis priekšlikums neietekmē Savienības budžetu.

Šis priekšlikums paredz, ka EVTI atjauninātu vai izstrādātupiecus tehniskos standartus. Tehniskie standarti ir izstrādājami 9 mēnešu laikā pēc regulas spēkāstāšanās. Ierosināto EVTI uzdevumu veikšanai nebūs nepieciešams izveidot papildu amatus, un tos var veikt ar esošajiem resursiem.

5. CITI ELEMENTI

5.1. Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība

Priekšlikums ietver klauzulu, saskaņā ar kuru ir veicama ETIR pilnīga izvērtēšana, īpašu uzmanību pievēršot tās iedarbīgumam un efektivitātei ETIR sākotnējo mērķu sasniegšanā, turklāt EVTI iesniedz pārskatus par dažiem konkrētiem elementiem:

- tam, vai ir izstrādāti īstenojami risinājumi, ar kuriem var atvieglot PPM dalību centralizētā tīrvērtē, un to ietekmi uz PPM veiktās centralizētās tīrvērtē apmēru;
- ierosināto risinājumu ietekme uz NFDP veiktās tīrvērtē apmēru, kā arī pārbaude par tīrvērtē sadalījumu NFDP darījumu partneru kategorijas ietvaros, it īpaši attiecībā uz tīrvērtē robežvērtību atbilstīgumu;

- ierosināto risinājumu ietekme uz mazo finanšu darījumu partneru veiktās tīrvērtes apmēru, kā arī pārbaude par tīrvērtes sadalījumu mazo finanšu darījumu partneru kategorijas ietvaros, it īpaši attiecībā uz tīrvērtes robežvērtību atbilstīgumu;
- darījumu reģistriem iesniegto darījumu datu kvalitāte, šo datu pieejamība un no darījumu reģistriem saņemtās informācijas kvalitāte;
- tīrvērtes pieejamība visiem darījumu partneriem.

Principā šai izvērtēšanai ir jānotiek 3 gadu laikā pēc šajā priekšlikumā paredzēto grozījumu piemērošanas sākumdatuma. Dažos gadījumos, it īpaši attiecībā uz pensiju plānu mehānismiem, ir svarīgi apzināt panākumus, kas gūti risinājumu pieejamības ziņā attiecībā uz pastāvīgu tīrvērtes nodrošināšanu pensiju plānu mehānismiem.

5.2. Konkrēto ierosināto noteikumu detalizēts skaidrojums

Tīrvērtes pienākuma grozījumi (ETIR 2., 4., jauns 4.a, jauns 6.b, 10., 85. un 89. pants)

Finanšu darījumu partneri

Ar šā priekšlikuma 1. panta 2. punkta a) apakšpunktu tiek grozīts ETIR 4. panta 1. punkta a) apakšpunkts, tā ka nosacījumi, ar kuriem uz ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumiem attiecas tīrvērtes pienākums, kad viens no darījuma partneriem ir finanšu darījumu partneris, ir konkretizēti jaunā 4.a panta 1. punkta otrajā daļā. Šis jaunais pants tiek iekļauts ar šā priekšlikuma 1. panta 3. punktu. Jaunā 4.a panta 1. punkta otrajā daļā noteiktas tīrvērtes robežvērtības līgumiem, kurus noslēguši finanšu darījumu partneri, norādot uz tīrvērtes robežvērtībām, kas noteikti atbilstoši 10. panta 4. punkta b) apakšpunktu, tādējādi tīrvērtes robežvērtības ir tādas pašas kā nefinanšu darījumu partneriem. Jaunā 4.a panta 1. punkta otrās daļas b) punktā ir konkretizēts, ka vienas vērtības, kas noteikta attiecībā uz ārpusbiržas atvasināto instrumentu kategoriju, pārsniegums izraisa tīrvērtes pienākumu visās aktīvu kategorijās. Jaunā 4.a panta 1. punktā arī izskaidrots, kā tiek aprēķinātas tīrvērtes robežvērtības. Uz finanšu darījumu partneri sāk attiekties tīrvērtes pienākums, ja tā vidējā summārā mēneša beigu pozīcija par marta, aprīļa un maija mēnesi pārsniedz tīrvērtes robežvērtības. Tas atbilst tīrvērtes robežvērtībām, kuras aprēķina nefinanšu darījumu partneri.

Visbeidzot, lai nodrošinātu, ka definīcija aptver visas sabiedrības, kuras savas darbības būtības dēļ ir finanšu darījumu partneri, ar 1. panta 1. punktu ETIR 2. pantā ietvertās finanšu darījumu partnera definīcijas tvērumā tiek iekļauti alternatīvie ieguldījumu fondi, kas reģistrēti saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem un kas pašlaik ir uzskatāmi par nefinanšu darījumu partneriem ETIR izpratnē, centrāliem vērtspapīru depozitārijiem un īpašam nolūkam dibināta sabiedrība, kas veic vērtspapīrošanu. Tādējādi šīs sabiedrības būs uzskatāmas par finanšu darījumu partneriem ETIR izpratnē.

Nefinanšu darījumu partneri

Ar 1. panta 8. punktu tiek grozīts ETIR 10. panta 1. un 2. punkts. Ar grozīto 1. punktu tiek mainīts veids, kā tiek aprēķinātas tīrvērtes robežvērtības. Savukārt uz nefinanšu darījumu partneri tīrvērtes pienākums sāk attiekties, ja tā vidējā summārā mēneša beigu pozīcija par marta, aprīļa un maija mēnesi pārsniedz tīrvērtes robežvērtības, ja slīdošā vidējā pozīcija 30 darbdienu laikposmā pārsniedz robežvērtības, kā tas pašlaik ir saskaņā ar pašreizējiem ETIR noteikumiem. Atsauce uz 3. punktu nozīmē, ka pašreizējais risku ierobežošanas atbrīvojums tiek saglabāts, tā ka robežvērtību aprēķinā ņem vērā tikai tos ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumus, par kuriem nav objektīvi izmērāms, ka tie mazinātu riskus, kas ir tieši saistīti ar komerciālo vai finanšu resursu finansēšanas darbību.

Ar 1. punkta otrās daļas b) punktu ir konkretizēts, ka tīrvērtes pienākums attiecas tikai uz aktīvu kategoriju (vai kategorijām), kurās ir pārsniegta tīrvērtes robežvērtība un attiecībā uz kurām pastāv tīrvērtes pienākums.

Pensiju plānu mehānismi

Ar 1. panta 20. punktu tiek aizstāta ETIR 89. panta 1. punkta pirmā daļa, lai par trim gadiem pagarinātu pensiju plānu mehānismu pagaidu atbrīvojumu no tīrvērtes pienākuma, kamēr nepastāv īstenojams tehnisks risinājums par pensiju plānu mehānisma veiktu beznaudas nodrošinājuma nodošanu kā mainīgo drošības rezervi. Ar 1. panta 19. punkta b) apakšpunktu tiek aizstāts ETIR 85. panta 2. punkts un a), b), c), d), e) un f) apakšpunktā izklāstīti kritēriji, kurus Komisija novērtē un izskata savā ziņojumā par panākumiem, kas gūti virzībā uz īstenojamiem tehniskiem risinājumiem, par kuriem saņemta informācija no EVTI, EAAPI, EBI un ESRK. Lai gan dažādi faktori līdz šim ir kavējuši šādu risinājumu izstrādi, Komisija uzskata, ka ir trīs gadu laikā pēc tā priekšlikuma pieņemšanas ir iespējams izstrādāt īstenojamus tehniskos risinājumus, un sagaida, ka tirgus dalībnieki strādā, balstoties uz šo laika grafiku. To atbalsta arī cerības, ka minētajā laikposmā šajā laikposmā tiks risinātas problēmas saistībā ar to, ka regulējumā pastāv daži negatīvi stimuli tīrvērtes pakalpojumus padarīt plašāk pieejamus (piemēram, tādu kapitāla prasību ieviešana, kuras balstītas uz sviras rādītāju). Vienīgi attiecībā uz mazticamu gadījumu, ka notiek neparedzēta, ievērojama attīstība, Komisija ir pilnvarota vienreiz pagarināt šo izņēmumu par diviem gadiem, pieņemot deleģēto aktu, ja rūpīgs apstākļu izvērtējums to attaisno.

Prasības par intensīvāku īstenošanu sākumposmā atcelšana

Ar 1. panta 2. punkta b) apakšpunktu tiek atcelta ETIR 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta ii) punktā ietvertā prasība veikt tīrvērti ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumiem, kas noslēgti vai pārjaunoti vienlaikus ar (vai pēc) kompetentās iestādes informāciju EVTI par atļaujas piešķiršanu CDP veikt tīrvērti kādai ārpusbiržas atvasināto instrumentu kategorijai, tomēr pirms datuma, kurā stājas spēkā tīrvērtes pienākums, ja līgumu darbības termiņa atlikušais posms ir ilgāks nekā minimālais atlikušais posms, kas noteikts Komisijas deleģētajā regulā par tīrvērtes pienākumu, ievērojot 5. panta 2. punkta c) apakšpunktu.

Tīrvērtes pienākuma piemērošanas apturēšana

Ar 1. panta 6. punktu ETIR tiek iekļauts jauns 6.b pants, kas Komisiju pilnvaro ar konkrētu pamatojumu pagaidām apturēt tīrvērtes pienākuma piemērošanu, balstoties uz EVTI pieprasījumu, un tajā izklāstīta šādas apturēšanas kārtība. EVTI arī norāda, ka šīs pilnvaras ir nepieciešamas, jo dažos konkrētos apstākļos tīrvērtes pienākuma turpināta piemērošana varētu būt neiespējama (piemēram, tādēļ, ka CDP, kuri veic tīrvērti lielākajai daļai ārpusbiržas atvasināto instrumentu konkrētā kategorijā, varētu aiziet no šā tirgus) vai varētu nelabvēlīgi ietekmēt finanšu stabilitāti (piemēram, tādēļ, ka tīrvērtes pienākums kavētu divpusēju risku ierobežošanu attiecībā uz darījumu partneriem, kuriem centralizēti veiktas tīrvērtes tirgus nav pieejams). Šādas norises var notikt negaidīti, un pašreizējā procedūra par tīrvērtes pienākuma atcelšanu, kurai būtu nepieciešams regulatīvo tehnisko standartu grozījums, var būt pārāk lēna, lai reaģētu uz mainīgajiem tirgus apstākļiem vai bažām saistībā ar finanšu stabilitāti. Jaunās pilnvaras ir pakļautas strikti formulētiem nosacījumiem, un apturēšana būtu ierobežota laika izteiksmē. Procedūra par tīrvērtes pienākuma galīgu atcelšanu paliek bez izmaiņām, un tam vienmēr būs nepieciešams regulatīvo tehnisko standartu grozījums.

Grozījumi nolūkā stimulēt tīrvērti un palielināt tās pieejamību (ETIR 4. un 39. pants)

Ar 1. panta 2. punkta c) apakšpunktu tiek ieviests jauns 3.a punkts ETIR 4. pants 3. punktā, saskaņā ar ko tīrvērtes dalībnieki un to klienti, kuri sniedz tīrvērtes pakalpojumus citiem darījumu partneriem vai piedāvā saviem klientiem iespēju sniegt šādus pakalpojumus citiem darījumu partneriem, to dara ar taisnīgiem, saprātīgiem un nediskriminējošiem komerciāliem noteikumiem. Komisija ir pilnvarota ar deleģētiem aktiem konkretizēt, kas ir taisnīgi, saprātīgi un nediskriminējoši noteikumi.

Ar 1. panta 11. punktu ETIR 39. pantā tiek iekļauts jauns punkts, kurā precizēts, ka aktīvi, kas aptver kādā kontā ierakstītas pozīcijas, neietilpst maksātnespējīga CDP vai tīrvērtes dalībnieka, kas uztur atsevišķu uzskaiti un kontus, mantā. Šī norma piedāvā noteiktību tiem, kuri sniedz

tīrvērtes pakalpojumus vai piedāvā saviem klientiem iespēju sniegt šādus pakalpojumus, ka tie var izpildīt savas apņemšanās attiecībā uz ETIR paredzētajām saistību neizpildes pārvaldības procedūrām. Tas tiem rada stimulu nodrošināt ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumu centralizētas tīrvērtes pieejamību kā pakalpojumu. Šīs normas piedāvā arī noteiktību klientiem un netiešiem klientiem, ka kāda tīrvērtes dalībnieka vai klienta, kas sniedz tīrvērtes pakalpojumus, saistību neizpildes gadījumā to aktīvi tiek aizsargāti un tādējādi var tikt nodoti citiem tīrvērtes dalībniekiem vai klientiem, kuri sniedz netiešas tīrvērtes pakalpojumus. Tas dod papildu stimulu veikt centralizētu tīrvērti.

Grozījumi prasībās par CDP pārredzamību (ETIR 38. pants)

Ar 1. panta 10. punktu ETIR 38. pantam tiek pievienots 6. un 7. punkts, tā ka CDP ir jāsniegt saviem tīrvērtes dalībniekiem rīki, ar kuriem var simulēt savas sākotnējās drošības rezerves prasības (sk. 6. punktu), kā arī detalizēts pārskats par to izmantoto sākotnējo drošības rezervju modeļu iezīmēm (sk. 7. punktu).

Grozījumi risku mazināšanas paņēmienos attiecībā uz ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumiem, kuriem tīrvērti nav veicis neviens CDP (ETIR 11. pants)

Lai izvairītos no nekonsekvences visā Savienībā saistībā ar riska mazināšanas paņēmieni piemērošanu, 1. panta 9. punktā ir sniegts pilnvarojums EUI izstrādāt regulatīvo tehnisko standartu projektu, lai konkretizētu procedūru par iepriekšēju uzraudzības apstiprinājumu risku pārvaldības procedūrai, kam nepieciešama laikus veikta, precīza un pienācīgi nošķirta nodrošinājuma apmaiņa un nozīmīgas izmaiņas risku pārvaldības procedūrās.

Grozījumi pārskatu iesniegšanas pienākumā (ETIR 9. pants)

Ar 1. panta 7. punkta a) apakšpunktu tiek atcelta ETIR 9. panta 1. punktā ietvertā prasība iesniegt pārskatus par pagātnē noslēgtiem darījumiem, t. i., darījumiem, kas vairs nepastāvēja pārskatu iesniegšanas pienākuma sākumdatumā 2014. gada 12. februārī. Ar to tiek ieviesta arī jauna norma ETIR 9. panta 1. punktā, tā ka grupas iekšēji darījumi, kuros viens no darījuma partneriem ir nefinanšu darījumu partneris, uz ko attiecas atbrīvojums no pārskatu iesniegšanas pienākuma.

Ar 1. panta 7. punkta b) apakšpunktu tiek ieviests jauns 9. panta 1.a punkts. Šis jaunais 1.a punkts ietver noteikumus par pārskatu iesniegšanas pienākumu dažos konkrētos gadījumos, nosakot, kas ir atbildīgs par pārskatu iesniegšanu, norādot uz jebkādu no tā izrietošu atbildību:

- attiecībā uz darījumiem, kas nav ārpusbiržas atvasināto instrumentu darījumi (biržā tirgoti darījumi), CDP ir atbildīgs (arī juridiski) par pārskatu iesniegšanu abu darījuma partneru uzdevumā.
- attiecībā uz darījumiem starp finanšu darījumu partneri un nefinanšu darījumu partneri, uz kuru neattiecas tīrvērtes pienākums, finanšu darījumu partneris ir atbildīgs (arī juridiski) par pārskatu iesniegšanu abu darījuma partneru uzdevumā;
- pārvaldības sabiedrība, kas veic tāda PVKIU pārvaldību, kas ir darījuma partneris ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumā, ir atbildīga (arī juridiski) par pārskatu iesniegšanu šā PVKIU uzdevumā;
- pārvaldītājs ir atbildīgs (arī juridiski) par pārskatu iesniegšanu tāda alternatīvu ieguldījumu fonda (AIF) uzdevumā, kas ir darījumu partneris ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumā.

Katrā ziņā darījumu partneriem un CDP ir jānodrošina, lai ziņas par atvasināto instrumentu līgumiem tiktu paziņotas bez dublēšanās. Tie var arī deleģēt savu pārskatu iesniegšanas pienākumu.

Ar 1. panta 7. punkta c) apakšpunktu tiek paplašināts pilnvarojums EVTI izstrādāt tehniskos standartus, kas dotu iespēju veikt pārskatu iesniegšanas noteikumu un prasību papildu saskaņošanu, tai skaitā par datu standartiem, metodēm un pārskatu iesniegšanas kārtību.

Grozījumi, ar kuriem paredzēts nodrošināt datu kvalitāti (ETIR 78. un 81. pants)

Ar 1. panta 16. punktu tiek papildinātas ETIR 78. pantā ietvertās vispārīgās prasības darījumu reģistriem par atbilstošām procedūrām darījumu reģistru datu savstarpējai saskaņošanai; ieviest atbilstošas procedūras, lai nodrošinātu iesniegto datu kvalitāti; un izveidot atbilstošas politikas par datu pienācīgu nosūtīšanu citiem darījumu reģistriem, ja to pieprasa uzņēmums, uz kuru attiecas 9. pantā ietvertais pārskatu iesniegšanas pienākums, vai tas nepieciešams jebkura cita iemesla dēļ. Turklāt EVTI ir pilnvarota izstrādāt procedūras, kas darījumu reģistram ir jāpiemēro iesniegto datu validēšanā attiecībā uz to pilnīgumu un precizitāti un darījumu reģistru datu savstarpējai saskaņošanai.

Ar 1. panta 17. punkta b) apakšpunktu ETIR 81. pantam tiek pievienots jauns 3.a punkts, kurā paredzēts, ka darījumu reģistri piešķir darījumu partneriem piekļuvi visiem datiem, kas iesniegti to uzdevumā, lai dotu iespēju verificēt to precizitāti.

Grozījumi attiecībā uz darījumu reģistru reģistrēšanu (ETIR 56. un 72. pants)

Ar 1. panta 12. punkta a) apakšpunktu tiek grozīts ETIR 56. pants, ieviešot iespēju iesniegt vienkāršotu pieteikumu par reģistrācijas tvēruma paplašināšanu tādiem darījumu reģistriem, kas jau reģistrēti saskaņā ar Vērtspapīru finansēšanas darījumu regulu. Ar 1. panta 12. punkta b) un c) apakšpunktu EVTI tiek pilnvarota izstrādāt tehniskos standartus par vienkāršotu pieteikumu paplašināt reģistrācijas tvērumu, lai izvairītos no procedūras dublēšanas. Ar 1. panta 14. punkta tiek iekļauta atbilstoša izmaiņa 72. panta 1. punktā – par maksām, kad darījumu reģistrs jau reģistrēts saskaņā ar Vērtspapīru finansēšanas darījumu regulu.

Grozījumi attiecībā uz darījumu reģistru uzraudzību (ETIR 65. pants un I pielikums)

Naudas sodiem, kurus EVTI var uzlikt darījumu reģistriem, kurus tā tieši uzrauga, ir jābūt iedarbīgiem, samērīgiem un atturošiem, lai nodrošinātu EVTI uzraudzības pilnvaru iedarbīgumu. Tādēļ ar 1. panta 13. punktu tiek grozīts ETIR 65. panta 2. punkts, palielinot naudas sodu pamatsummu maksimālo robežu, ko EVTI var uzlikt darījumu reģistriem (līdz 100 000 EUR vai 200 000 EUR – atkarībā no pārkāpuma). Turklāt ar šo grozījumu tiek ieviestas trūkstošās naudas sodu pamatsummas par pārkāpumiem saistībā ar šķēršļiem uzraudzības darbībai, kas minēti I pielikuma IV iedaļā. Tiek ierosināts par šiem pārkāpumiem paredzēt naudas sodus vismaz 5000 EUR apmērā un maksimāli 10 000 EUR apmērā.

Ar 1. panta 21. punktu tiek grozīts regulas I pielikums, tajā ietvertajā pārkāpumu sarakstā iekļaujot pārkāpumus, kuri atbilst jaunajām vispārīgajām prasībām par darījumu reģistriem, kuras nostiprinātas ETIR 78. panta jaunajā 9. punktā, un pārkāpumu, kas ietverts 55. panta 4. punktā, ja darījumu reģistrs pienācīgā laikā neinformē EVTI par būtiskām izmaiņām tā sākotnējās reģistrācijas nosacījumos.

Grozījumi attiecībā uz prasībām par datu pieejamību darījumu reģistros (ETIR 76.a un 81. pants)

Ar 1. panta 15. punktu ETIR regulā tiek iekļauts jauns 76.a pants. Iestādēm trešās valstīs, kurās pastāv darījumu reģistri, tiek piešķirta tieša piekļuve datiem, kas turēti Savienības darījumu reģistros, ja Komisija ir pieņēmusi īstenošanas aktu, kurā atzīts, ka attiecīgajā trešā valstī a) darījumu reģistri ir pienācīgi saņēmuši atļauju, b) pastāvīgi tiek veikta darījumu reģistru iedarbīga uzraudzība un izpilde; c) pastāv dienesta noslēpuma garantijas, tostarp tādu komercnoslēpumu aizsardzība, kurus iestādēm atklāj trešām personām, un tās ir vismaz līdzvērtīgas šajā regulā minētajām garantijām; un d) darījumu reģistriem, kas minētajā trešā valstī ir saņēmuši atļauju, ir juridiski saistošs un izpildāms pienākums attiecīgajām Savienības iestādēm sniegt tiešu un tūlītēju piekļuvi datiem. Ar 1. panta 17. punktu tiek ieviestas izmaiņas ETIR

81. pantā attiecībā uz to sabiedrību sarakstu, kurām darījumu reģistri dara pieejamu informāciju, kas tām dod iespēju izpildīt savus attiecīgos pienākumus un uzdevumus. Šīs izmaiņas ir nepieciešamas, lai reaģētu uz ieteikumu, kas 2015. gada novembrī tika sniegts FSP tematiskās salīdzinošās izvērtēšanas ietvaros par ārpusbiržas atvasināto instrumentu tirdzniecības pārskatu iesniegšanu, proti, ka visām valstīm (tiesību sistēmām) līdz 2018. gada jūnijam būtu jāievieš tiesiskais regulējums, kas gan iekšzemes, gan ārvalstu iestādēm sniedz piekļuvi datiem, kas atrodas pie iekšzemes DR. Vienlaikus tas nepārprotami ir Savienības publisko iestāžu interesēs piekļūt datiem, kas atrodas pie trešas valsts DR, lai varētu gūt pilnīgu priekšstatu par atvasināto instrumentu tirgiem visā pasaulē. Šī izmaiņa ir mērķtiecīga un nepārsniedz publisko iestāžu savstarpēju piekļuvi datiem.

Ar 1. panta 17. punkta b) apakšpunktu tiek ieviesta jauna prasība, ka DR ir jāsniedz darījumu partneriem un CDP, kuri deleģējuši savus pārskatu iesniegšanas pienākumus, piekļuvi datiem, kas sniegti to uzdevumā.

Ar 1. panta 17. punkta c) apakšpunktu tiek paplašināts EVTI pilnvarojuma, kas piešķirts saskaņā ar ETIR 81. panta 5. punktu, izstrādāt regulatīvo tehnisko standartu projektu, kurā konkretizēti un saskaņoti noteikumi un nosacījumi, kārtība un dokumentācija par pamatu, uz kāda darījumu reģistriem ir jāpiešķir 81. panta 3. punktā minētajām sabiedrībām tieša un tūlītēja piekļuve.

Izvērtēšanas klauzula (ETIR 85. pants)

Ar 1. panta 19. punktu tiek ieviests pilnvarojums Komisijai izvērtēt ETIR un sagatavot vispārīgu ziņojumu, kas kopā ar attiecīgiem priekšlikumiem iesniedzams Eiropas Parlamentam un Padomei.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko Regulu (ES) Nr. 648/2012 groza attiecībā uz tīrvērtes pienākumu, tīrvērtes pienākuma piemērošanas apturēšanu, pārskatu iesniegšanas prasībām, risku mazināšanas paņēmieniem attiecībā uz ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumiem, kuriem tīrvērti nav veicis neviens centrālais darījumu partneris, darījumu reģistru reģistrēšanu un uzraudzību un darījumu reģistru pienākumiem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu¹⁸,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹⁹,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru²⁰,

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 648/2012²¹ *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* tika publicēta 2012. gada 27. jūlijā un stājās spēkā 2012. gada 16. augustā. Tajā ietvertās prasības, proti, standartizētu ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumu centralizēta tīrvērtē; drošības rezerves izveides prasības; prasības par operacionālā riska mazināšanu attiecībā uz ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumiem, kuriem tīrvērtē netiek veikta centralizēti; pārskatu iesniegšanas pienākums attiecībā uz atvasināto instrumentu līgumiem; centrālajiem darījumu partneriem (CDP) un darījumu reģistriem (DR) piemērojamās prasības veicina sistēmiskā riska mazināšanu, palielinot ārpusbiržas atvasināto instrumentu tirgus pārredzamību un mazinot darījumu partneru kredītrisku un operacionālo risku saistībā ar ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem.
- (2) Vienkāršošana dažās jomās, uz kurām attiecas Regula (ES) Nr. 648/2012, un samērīgāka pieeja šīm jomām atbilst Komisijas Normatīvās atbilstības un izpildes programmai (*REFIT*), kurā uzsvērtā nepieciešamība mazināt izmaksas un veikt

¹⁸ OV C [...], [...], [...]. lpp.

¹⁹ OV C [...], [...], [...]. lpp.

²⁰ Eiropas Parlamenta ... nostāja (OV...) un Padomes ... lēmums

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 648/2012 (2012. gada 4. jūlijs) par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem (OV L 201, 27.7.2012., 1. lpp.).

vienkāršošanu tā, lai Savienības politikas mērķi tiktu sasniegti visefektīvākajā veidā, un, konkrētāk, norādīts uz mērķi samazināt regulēšanas un administrēšanas slogu.

- (3) Efektīvas un izturētspējīgas pēctirdzniecības sistēmas un nodrošinājumu tirgi ir labi funkcionējošas kapitāla tirgu savienības būtiskas sastāvdaļas un ar tām var padziļināt centienus atbalstīt ieguldījumus, izaugsmi un nodarbinātību atbilstīgi Komisijas politiskajām prioritātēm.
- (4) Komisija 2015. un 2016. gadā rīkoja divas sabiedriskās apspriešanas par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 648/2012 piemērošanu. Komisija saņēma arī Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes (EVTI), Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas (ESRK) un Eiropas Centrālo banku sistēmas (ECBS) informāciju par minētās regulas piemērošanu. Kā liecina šīs sabiedriskās apspriešanas, ieinteresētās personas atbalsta Regulas (ES) Nr. 648/2012 mērķus un minētās regulas pamatīga pārstrādāšana nav nepieciešama. Komisija 2016. gada 23. novembrī saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 648/2012 85. panta 1. punktu pieņēma pārskatīšanas ziņojumu. Lai gan ne visas Regulas (ES) Nr. 648/2012 normas jau ir pilnā apmērā piemērojamas un tādēļ minētās regulas vispusīga izvērtēšana vēl nav iespējama, ziņojumā ir apzinātas jomas, kurās ir nepieciešami mērķtiecīgi pasākumi, lai nodrošinātu, ka Regulas (ES) Nr. 648/2012 mērķi tiek sasniegti samērīgākā, efektīvākā un iedarbīgākā veidā.
- (5) Regulai (ES) Nr. 648/2012 būtu jāaptver visi finanšu darījumu partneri, kuri finanšu sistēmā varētu izraisīt svarīgu sistēmisko risku. Tādēļ būtu jāgroza definētā termina “finanšu darījumu partneris” skaidrojums.
- (6) Finanšu darījumu partneriem, kuru darbības apjoms ārpusbiržas atvasināto instrumentu tirgos ir pārāk mazs, lai tas finanšu sistēmā varētu radīt svarīgu sistēmisko risku, un pārāk mazs, lai centralizēta tīrvērtēšana būtu saimnieciski īstenojama, būtu jāatbrīvo no tīrvērtēšanas pienākuma, vienlaikus saglabājot to pienākumu apmainīt nodrošinājumu, lai mazinātu sistēmisko risku. Tomēr, ja finanšu darījumu partneris tīrvērtēšanas robežvērtību pārsniedz attiecībā uz vismaz vienu ārpusbiržas atvasināto instrumentu kategoriju, tam būtu jāizraisa tīrvērtēšanas pienākums attiecībā uz visām ārpusbiržas atvasināto instrumentu kategorijām, ņemot vērā, ka finanšu darījumu partneri ir savstarpēji saistīti un ka finanšu sistēma var būt pakļauta sistēmiskam riskam, ja šiem atvasināto instrumentu līgumiem netiek veikta centralizēta tīrvērtēšana.
- (7) Nefinanšu darījumu partneri ir mazākā mērā savstarpēji saistīti nekā finanšu darījumu partneri. Tie arī bieži vien aktīvi nodarbojas ar tikai vienas kategorijas ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem. Tādēļ to darbība finanšu sistēmai rada mazāku sistēmisko risku nekā finanšu darījumu partneru darbība. Tādēļ būtu jāsašaurina tīrvērtēšanas pienākuma tvērums attiecībā uz nefinanšu darījumu partneriem tā, lai uz šiem nefinanšu darījumu partneriem tīrvērtēšanas pienākums attiektos vienīgi saistībā ar to aktīvu kategoriju (vai kategorijām), kur pārsniegta tīrvērtēšanas robežvērtība, vienlaikus saglabājot to pienākumu apmainīt nodrošinājumu, kad tiek pārsniegtas tīrvērtēšanas robežvērtības.
- (8) Tīrvērtēšanas pienākums attiecībā uz konkrētiem ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumiem, kas noslēgti pirms tīrvērtēšanas pienākuma spēkāstāšanās, rada juridisko nenoteiktību un sarežģījumus darbībā, savukārt ieguvumi ir ierobežoti. Konkrētāk, šī prasība šo līgumu darījumu partneriem rada papildu izmaksas un darbības un tā arī ietekmē tirgus netraucētu darbību, tomēr neizraisot ievērojamus uzlabojumus Regulas (ES) Nr. 648/2012 vienveidīgas un saskanīgas piemērošanas ziņā vai vienlīdzīgu konkurences apstākļu radīšanā tirgus dalībniekiem. Tādēļ šī prasība būtu jāatceļ.

- (9) Darījumu partneri, kuri tikai ierobežotā apmērā darbojas ārpusbiržas atvasināto instrumentu tirgos, saskaras ar grūtībām centralizētas tīrvērtes pieejamības ziņā – gan kā tīrvērtes dalībnieka klients vai izmantojot netiešas tīrvērtes mehānismus. Tādēļ tīrvērtes dalībnieku pienākums veicināt netiešas tīrvērtes pakalpojumus ar saprātīgiem komerciāliem noteikumiem nav efektīvs. Tīrvērtes dalībniekiem un tīrvērtes dalībnieku klientiem, kas sniedz tīrvērtes pakalpojumus tieši citiem darījumu partneriem vai netieši, dodot saviem klientiem iespēju sniegt šos pakalpojumus citiem darījumu partneriem, tādēļ būtu tieši jāformulē pienākums to darīt ar taisnīgiem, saprātīgiem un nediskriminējošiem komerciāliem noteikumiem.
- (10) Konkrētās situācijās vajadzētu būt iespējai apturēt tīrvērtes pienākuma piemērošanu. Pirmkārt, šādi apturēšanai vajadzētu būt iespējamai, kad vairs nepastāv atbilstība kritērijiem, balstoties uz kuriem tīrvērtes pienākums ir attiecināts uz konkrētām ārpusbiržas atvasināto instrumentu kategorijām. Tas tā varētu būt, ja kāda ārpusbiržas atvasināto instrumentu kategorija kļūst nepiemērota obligātai centralizētajai tīrvērtei vai ja ir būtiskas izmaiņas vienā no šiem kritērijiem attiecībā uz konkrētu ārpusbiržas atvasināto instrumentu kategoriju. Tīrvērtes pienākuma piemērošanas apturēšanai vajadzētu būt iespējamai arī tad, ja CDP pārtrauc piedāvāt kādu tīrvērtes pakalpojumu attiecībā uz konkrētu ārpusbiržas atvasināto instrumentu kategoriju vai konkrētu darījumu partneru veidu un ja neviens cits CDP nevar pietiekami ātri iesaistīties un pārņemt šos tīrvērtes pakalpojumus. Visbeidzot, tīrvērtes pienākuma apturēšanai vajadzētu būt iespējamai arī tad, kad tas tiek uzskatīts par nepieciešamu, lai novērstu nopietnu apdraudējumu Savienības finanšu stabilitātei.
- (11) Pārskatu iesniegšana par iepriekš notikušiem darījumiem ir izrādījusies sarežģīta, jo pārskatu iesniegšanā trūkst konkrētu ziņu, kuru iesniegšana nebija paredzēta pirms Regulas (ES) Nr. 648/2012 spēkāstāšanās, savukārt ir nepieciešama tagad. Tā rezultātā pārskatu neiesniegšanas rādītājs ir augsts un iesniegto datu kvalitāte ir zema, savukārt pārskatu iesniegšanas slogs attiecībā uz šiem darījumiem ir ievērojams. Tādēļ liela ir varbūtība, ka šie vēsturiskie dati paliks neizmantoti. Turklāt līdz laikam, kad iestājas pārskatu iesniegšanas termiņš attiecībā uz pagātnē notikušiem darījumiem, vairāki no šiem darījumiem jau vairs nebūs spēkā, un līdz ar tiem arī attiecīgie riska darījumi (eksponīcija) un riski. Lai to kompensētu, būtu jāatceļ prasība iesniegt pārskatus par pagātnē notikušiem darījumiem.
- (12) Grupas iekšējie darījumi ar nefinanšu darījumu partneriem veido salīdzinoši nelielu daļu no visiem ārpusbiržas atvasināto instrumentu darījumiem, un tie galvenokārt tiek izmantoti iekšējai risku ierobežošanai grupas ietvaros. Tātad nav tā, ka šie darījumi ievērojami palielinātu sistēmisko risku un savstarpējo atkarību; vienlaikus pienākums iesniegt pārskatus par šiem darījumiem rada ievērojamas izmaksas un slogu nefinanšu darījumu partneriem. Tādēļ grupas iekšējie darījumi, kuros vismaz viens no darījumu partneriem ir nefinanšu darījumu partneris, būtu jāatbrīvo no pārskatu iesniegšanas pienākuma.
- (13) Prasība iesniegt pārskatus par biržā tirgotu atvasināto instrumentu līgumiem (BTAI) rada ievērojamu slogu darījumu partneriem, jo ik dienas noslēgto BTAI apjoms ir liels. Turklāt, tā kā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 600/2014²² ir paredzēts, ka ikviena BTAI tīrvērti veic kāds CDP, CDP rīcībā tik un tā jau ir absolūtais vairākums ziņu par šiem līgumiem. Lai mazinātu slogu, ko rada pārskatu

²² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 600/2014 (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 84. lpp.).

iesniegšana par BTAI, attiecīgajam CDP vajadzētu būt atbildīgam (arī juridiski) par pārskatu iesniegšanu par BTAI abu darījuma partneru uzdevumā un par sniegto ziņu precizitātes nodrošināšanu.

- (14) Lai mazinātu slogu, ko pārskatu iesniegšana rada maziem nefinanšu darījumu partneriem, finanšu darījumu partnerim vajadzētu būt atbildīgam (arī juridiski) par pārskatu iesniegšanu gan savā uzdevumā, gan tāda nefinanšu darījumu partnera uzdevumā, uz kuru neattiecas tīrvērtes pienākums saistībā ar ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumiem, ko noslēdzis šis nefinanšu darījumu partneris, kā arī par sniegto ziņu precizitātes nodrošināšanu.
- (15) Būtu jāparedz arī atbildība par pārskatu iesniegšanu attiecībā uz citiem atvasināto instrumentu līgumiem. Tāpēc būtu jākonkretizē, ka pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmuma (PVKIU) pārvaldības sabiedrība ir atbildīga (arī juridiski) par pārskatu iesniegšanu šā PVKIU uzdevumā attiecībā uz ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumiem, kurus noslēdzis šis PVKIU, kā arī par sniegto ziņu precizitātes nodrošināšanu. Līdzīgi tam alternatīvo ieguldījumu fonda (AIF) pārvaldītājam vajadzētu būt atbildīgam (arī juridiski) par pārskatu iesniegšanu šā AIF uzdevumā attiecībā uz ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumiem, kurus noslēdzis šis AIF, kā arī par sniegto ziņu precizitātes nodrošināšanu.
- (16) Lai izvairītos no nekonsekvences Savienības mērogā saistībā ar risku mazināšanas paņēmieni piemērošanu, uzraudzības iestādēm būtu jāapstiprina risku pārvaldības procedūras, kurās paredzēta laikus veikta, precīza un pienācīgi nošķirta nodrošinājuma apmaiņa ar darījumu partneriem, vai jebkuras nozīmīgas izmaiņas šajās procedūrās, pirms tās tiek piemērotas.
- (17) Lai palielinātu sākotnējo drošības rezervju pārredzamību un prognozējamību un lai ierobežotu CDP iespējas pārveidot savus sākotnējās drošības rezerves modeļus veidā, kas varētu šķist prociklisks, CDP būtu jāsniedz saviem tīrvērtes dalībniekiem rīki, ar kuriem tie var veikt simulāciju par savu nepieciešamo sākotnējās drošības rezervi, un detalizēts pārskats par CDP izmantotajiem sākotnējo drošības rezervju modeļiem. Tas atbilst starptautiskajiem standartiem, ko publicējusi Maksājumu un tirgus infrastruktūru komiteja un Starptautiskās Vērtspapīru komisiju organizācijas padome, konkrētāk, 2012. gada decembrī publicētajam informācijas atklāšanas regulējumam²³ un 2015. gadā publicētajiem kvantitatīvās informācijas publiskošanas standartiem attiecībā uz centrālajiem darījumu partneriem²⁴, kas ir nozīmīgi, lai veicinātu precīzu izpratni par riskiem un izmaksām saistībā ar tīrvērtes dalībnieku dalību CDP darbībā un lai uzlabotu CDP pārredzamību attiecībā pret tirgus dalībniekiem.
- (18) Joprojām pastāv nenoteiktība par to, kādā mērā aktīvi, kas tiek turēti *omnibus* kontos jeb atsevišķos nošķirtos kontos, ir pasargāti no maksātnespējas. Tādēļ nav skaidrs, kādos gadījumos CDP var ar pietiekamu tiesisko noteiktību nodot klientu pozīcijas, ja tīrvērtes dalībniekam iestājusies saistību neizpilde, un kādos gadījumos CDP ar pietiekamu tiesisko noteiktību var maksāt likvidācijā iegūtus naudas līdzekļus tieši klientiem. Lai palielinātu stimulu veikt tīrvērti un lai uzlabotu tās pieejamību, būtu jāprecizē noteikumi attiecībā uz šo aktīvu un pozīciju aizsardzību maksātnespējas gadījumā.

²³ <http://www.bis.org/cpmi/publ/d106.pdf>

²⁴ <http://www.bis.org/cpmi/publ/d125.pdf>

- (19) Naudas sodiem, kurus EVTI var uzlikt darījumu reģistriem tās tiešās uzraudzības ietvaros, vajadzētu būt pietiekami iedarbīgiem, samērīgiem un atturošiem, lai nodrošinātu EVTI uzraudzības pilnvaru iedarbīgumu un palielinātu ārpusbiržas atvasināto instrumentu pozīciju un riska darījumu pārredzamību. Naudas sodu apmēri, kas sākotnēji paredzēti Regulā (ES) Nr. 648/2012, ir izrādījušies nepietiekami preventīvi, ņemot vērā darījumu reģistru pašreizējo apgrozījumu, kas potenciāli varētu ierobežot minētajā regulā noteikto EVTI uzraudzības pilnvaru iedarbīgumu attiecībā pret darījumu reģistriem. Tādēļ būtu jāpalielina naudas soda pamatsummas maksimālā robeža.
- (20) Trešo valstu iestādēm vajadzētu būt piekļuvei datiem, kas tiek iesniegti Savienības darījumu reģistriem, ja vien attiecīgā trešā valsts atbilst konkrētiem nosacījumiem, kuri nodrošina šo datu pienācīgu izmantošanu, un ja vien šāda trešā valsts paredz juridiski saistošu un izpildāmu pienākumu piešķirt Savienības iestādēm tiešu piekļuvi datiem, kas šajā trešā valstī iesniegti darījumu reģistriem.
- (21) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 2015/2365²⁵ pieļauj vienkāršotu reģistrācijas procedūru attiecībā uz darījumu reģistriem, kuri jau ir reģistrēti saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 648/2012 un kuri vēlas paplašināt šādas reģistrācijas tvērumu, lai varētu sniegt savus pakalpojumus saistībā ar vērtspapīru finansēšanas darījumiem. Līdzīga vienkāršota reģistrācijas procedūra būtu jāievieš attiecībā uz tādu darījumu reģistru reģistrēšanu, kuri jau ir reģistrēti saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 2015/2365 un kuri vēlas paplašināt šādas reģistrācijas tvērumu, lai varētu sniegt savus pakalpojumus saistībā ar atvasināto instrumentu līgumiem.
- (22) Darījumu reģistru sagatavoto datu nepietiekamā kvalitāte un pārredzamība rada grūtības sabiedrībām, kurām piešķirta piekļuve šiem datiem, tos izmantot, lai uzraudzītu atvasināto instrumentu tirgus, un liedz regulatoriem un uzraudzības iestādēm laikus apzināt riskus, kas ietekmē finanšu stabilitāti. Lai uzlabotu datu kvalitāti un pārredzamību un lai Regulā (ES) Nr. 648/2012 ietvertās pārskatu iesniegšanas prasības saskaņotu ar Regulu (ES) Nr. 2015/2365 un Regulu (ES) Nr. 600/2014, ir nepieciešama pārskatu iesniegšanas noteikumu un prasību papildu saskaņošana, konkrētāk, papildu saskaņošana attiecībā uz datu standartiem, metodēm un pārskatu iesniegšanas kārtību, kā arī procedūrām, kas darījumu reģistriem jāpiemēro, validējot iesniegtos datus pilnīguma un precizitātes ziņā, un datus saskaņojot ar citiem darījumu reģistriem. Turklāt darījumu reģistriem pēc pieprasījuma būtu jāpiešķir attiecīgajam darījumu partnerim piekļuve visiem datiem, kas iesniegti tā uzdevumā, lai šim darījumu partnerim dotu iespēju pārbaudīt šo datu precizitāti.
- (23) Attiecībā uz pakalpojumiem, kurus sniedz darījumu reģistri, ar Regulu (ES) Nr. 648/2012 ir izveidota konkurenci veicinoša vide. Tādēļ ikvienam darījumu partnerim vajadzētu būt iespējai izvēlēties darījumu reģistru, kuram tas vēlas iesniegt datus, un iespējai pēcāk mainīt savu darījumu reģistra izvēli. Lai atvieglotu šādu maiņu un nodrošinātu datu pastāvīgu pieejamību bez dublēšanas, darījumu reģistriem būtu jāievieš atbilstoša politika par to, kā nodrošināt iesniegto datu pienācīgu nodošanu citiem darījumu reģistriem, ja to pieprasa uzņēmums, uz kuru attiecas pārskatu iesniegšanas pienākums.

²⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 2015/2365 (2015. gada 25. novembris) par vērtspapīru finansēšanas darījumu un atkalizmantošanas pārredzamību un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 337, 23.12.2015., 1. lpp.).

- (24) Regulā (ES) Nr. 648/2012 ir noteikts, ka tīrvērtes pienākums neattiecas uz pensiju plānu mehānismiem (PPM), līdz CDP ir izstrādājis atbilstošu tehnisku risinājumu par beznaudas nodrošinājuma nodošanu mainīgās drošības rezerves vajadzībām. Tā kā līdz šim nav izstrādāts risinājums, kas veicinātu PPM iespējas centralizēti veikt tīrvērti, šīs pagaidu atrunas piemērošana būtu jāpagarina par trim gadiem. Tomēr centralizēta tīrvērtē būtu jā saglabā kā galīgais mērķis, ņemot vērā, ka pašreizējā regulējuma un tirgus attīstība dod tirgus dalībniekiem iespēju minētajā laikposmā izstrādāt atbilstošus tehniskos risinājumus. Komisijai ar EVTI, EBI, Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādes (EAAPI) un ESRK palīdzību būtu jāuzrauga CDP, tīrvērtes dalībnieku un PPM gūtie panākumi virzībā uz īstenojamiem tehniskiem risinājumiem, kuri veicinātu PPM dalību centralizētajā tīrvērtē, un būtu jā sagatavo ziņojums par minētajiem panākumiem. Šajā ziņojumā būtu jāaplūko arī risinājumi un ar tiem saistītās izmaksas, kas rastos PPM, ņemot vērā regulējuma un tirgus attīstību, piemēram, izmaiņas finanšu darījumu partneru veidos, uz kuriem attiecas tīrvērtes pienākums. Lai ņemtu vērā norises, kas nav prognozējamās šīs regulas pieņemšanas laikā, Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai pagarināt šo atrunu par vēl diviem gadiem, ja pēc rūpīgas izvērtēšanas tā secinātu, ka šāds pagarinājums ir nepieciešams.
- (25) Būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu, lai varētu konkretizēt nosacījumus, ar kādiem komerciāli noteikumi par tīrvērtes pakalpojumu sniegšanu ir uzskatāmi par taisnīgiem, saprātīgiem un nediskriminējošiem, un lai varētu pagarināt laikposmu, kurā tīrvērtes pienākums neattiektos uz PPM.
- (26) Komisija būtu jāpilnvaro veikt īstenošanu, lai nodrošinātu vienveidīgus apstākļus šīs regulas īstenošanai, it īpaši attiecībā uz Savienībā darījumu reģistros glabātās informācijas pieejamību attiecīgajām iestādēm no trešām valstīm. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011²⁶.
- (27) Lai nodrošinātu, ka konsekventi tiek saskaņoti noteikumi par risku mazināšanas procedūrām, darījumu reģistru reģistrāciju un pārskatu iesniegšanas prasībām, Komisijai būtu jāpieņem EBI, EAAPI un EVTI izstrādāto regulatīvo tehnisko standartu projekts attiecībā uz uzraudzības procedūrām, ar kurām paredzēts nodrošināt tādu risku pārvaldības procedūru sākotnējo un pastāvīgo validēšanu, kurās paredzēts laikus sniegts, precīzs un pienācīgi nošķirts nodrošinājums, ziņas par vienkāršotu pieteikumu paplašināt reģistrācijas tvērumu darījumu reģistram, kas jau reģistrēts saskaņā ar Regulu (ES) 2015/2365, ziņas par procedūrām, kas darījumu reģistriem jāpiemēro, lai pārbaudītu, vai pārskatu iesniedzošais darījumu partneris vai iesniedzošā sabiedrība atbilst pārskatu iesniegšanas prasībām, vai sniegtā informācija ir pilnīga un precīza, kā arī ziņas par procedūrām darījumu reģistru datu savstarpējai saskaņošanai. Minētais regulatīvo tehnisko standartu projekts Komisijai būtu jāpieņem ar deleģētajiem aktiem, ievērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu un saskaņā ar attiecīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010²⁷,

²⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK (OV L 331, 15.12.2010., 12. lpp.).

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1094/2010²⁸ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1095/2010²⁹ 10.–14. pantu.

- (28) Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai pieņemt arī EVTI izstrādātus īstenošanas tehniskos standartus, izmantojot īstenošanas aktus, kurus pieņem saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 291. pantu un Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu attiecībā uz datu standartiem informācijai, kas iesniedzama par dažādajām atvasināto instrumentu kategorijām un pārskatu iesniegšanas metodēm un kārtību.
- (29) Tā kā šīs regulas mērķus, proti, nodrošināt tādu noteikumu samērīgumu, kuri rada lieku administrēšanas slogu un atbilstības nodrošināšanas izmaksas, vienlaikus izvairoties no finanšu stabilitātes pakļaušanas riskam, un palielināt ārpusbiržas atvasināto instrumentu pozīciju un riska darījumu pārredzamību, dalībvalstis nevar pienācīgi sasniegt atsevišķi, bet to mēroga un seku dēļ labāk var sasniegt Savienības mērogā, Savienība var apstiprināt pasākumus, ievērojot subsidiaritātes principu, kas izklāstīts Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas nepieciešami minēto mērķu sasniegšanai.
- (30) Dažu šīs regulas normu piemērošana būtu jāatliek, lai veiktu visus būtiskos īstenošanas pasākumus un dotu tirgus dalībniekiem iespēju veikt nepieciešamos pasākumus atbilstības ievērošanai.
- (31) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 45/2001³⁰ 28. panta 2. punktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kas [...] sniedza savu atzinumu.
- (32) Tādēļ Regula (ES) Nr. 648/2012 būtu attiecīgi jāgroza,
- IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (ES) Nr. 648/2012 groza šādi:

- (1) Tās 2. panta 8) punktu aizstāj ar šādu:

“8) “finanšu darījumu partneris” ir ieguldījumu brokeru sabiedrība, kurai atļauja piešķirta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/65/EK³¹, kredītiestāde, kurai atļauja piešķirta saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 575/2013, apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība, kurai atļauja piešķirta saskaņā ar

²⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regula (ES) Nr. 1094/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/79/EK (OV L 331, 15.12.2010., 48. lpp.).

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1095/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/77/EK (OV L 331, 15.12.2010., 84. lpp.).

³⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 45/2001 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.).

³¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/65/ES (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar kuru groza Direktīvu 2002/92/EK un Direktīvu 2011/61/ES (OV L 173, 12.6.2014., 349. lpp.).

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/138/EK³², PVKIU, kam atļauja piešķirta saskaņā ar Direktīvu 2009/65/EK, arodpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcija Direktīvas 2003/41/EK 6. panta a) punkta izpratnē, AIF, kas definēts Direktīvas 2011/61/ES 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā, centrālais vērtspapīru depozitārijs, kam atļauja piešķirta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 909/2014³³ un īpašam nolūkam dibināta sabiedrība, kas veic vērtspapīrošanu un kas definēta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013³⁴ 4. panta 1. punkta 66) apakšpunktā;”.

(2) Regulas 4. pantu groza šādi:

(a) Tās 1. punkta a) apakšpunktu groza šādi:

i) i)–iv) apakšpunktu aizstāj ar šādiem apakšpunktiem:

- “i) starp diviem finanšu darījumu partneriem, uz kuriem attiecas 4.a panta 1. punkta otrajā daļā minētie nosacījumi;
- ii) starp finanšu darījumu partneri, uz ko attiecas 4.a panta 1. punkta otrajā daļā minētie nosacījumi, un nefinanšu darījumu partneri, uz kuru attiecas 10. panta 1. punkta otrajā daļā minētie nosacījumi;
- iii) starp diviem nefinanšu darījumu partneriem, uz kuriem attiecas 10. panta 1. punkta otrajā daļā minētie nosacījumi;
- iv) starp finanšu darījumu partneri, uz ko attiecas 4.a panta 1. punkta otrajā daļā minētie nosacījumi, vai nefinanšu darījumu partneri, uz kuru attiecas 10. panta 1. punkta otrajā daļā minētie nosacījumi, no vienas puses, un sabiedrību, kura uzņēmējdarbību veic trešā valstī un uz kuru attiektos tīrvērtes pienākums, ja tā uzņēmējdarbību veiktu Savienībā, no otras puses;”;

(b) 1. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“b) tie tiek noslēgti vai pārjaunoti dienā, kurā stājas spēkā tīrvērtes pienākums, vai pēcāk.”;

(c) iekļauj šādu 3.a punktu:

“3.a. Tīrvērtes dalībnieki un klienti, kuri tieši vai netieši sniedz tīrvērtes pakalpojumus, šos pakalpojumus sniedz ar taisnīgiem, saprātīgiem un nediskriminējošiem komerciāliem noteikumiem.

Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 82. pantu pieņemt deleģēto aktu, kurā tiek konkretizēti nosacījumi, ar kādiem pirmajā daļā minētie komerciālie noteikumi ir uzskatāmi par taisnīgiem, saprātīgiem un nediskriminējošiem.”;

(3) iekļauj šādu 4.a pantu:

³² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/138/EK (2009. gada 25. novembris) par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapdrošināšanas jomā (Maksāspēja II) (OV L 335, 17.12.2009., 1. lpp.).

³³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 909/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par vērtspapīru norēķinu uzlabošanu Eiropas Savienībā, centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem un grozījumiem Direktīvās 98/26/EK un 2014/65/ES un Regulā (ES) Nr. 236/2012 (OV L 257, 28.8.2014., 1. lpp.).

³⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenālaļām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

“4.a pants

Finanšu darījumu partneri, uz kuriem attiecas tīrvērtes pienākums

1. Finanšu darījumu partneris, kas izveido ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumu pozīcijas, ik gadu saskaņā ar 3. punktu aprēķina savu vidējo summāro mēneša beigu pozīciju par marta, aprīļa un maija mēnesi.

Ja šā aprēķina rezultāts pārsniedz tīrvērtes robežvērtības, kas konkretizētas saskaņā ar 10. panta 4. punkta b) apakšpunktu, finanšu darījumu partneris:

- a) par to uzreiz informē EVTI un attiecīgo kompetento iestādi;
- b) uz to attiecas 4. pantā minētais tīrvērtes pienākums – attiecībā uz turpmākiem ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumiem un neatkarīgi no aktīvu kategorijas (vai kategorijām), kurā pārsniegta tīrvērtes robežvērtība;
- c) b) apakšpunktā minēto līgumu tīrvērti veic četru mēnešu laikā no dienas, kad uz to sāk attiekties tīrvērtes pienākums.

2. Uz finanšu darījumu partneri, uz kuru saskaņā ar 1. punktu sāk attiekties tīrvērtes pienākums un kas pēc tam attiecīgajai kompetentajai iestādei pierāda, ka tā vidējā summārā mēneša beigu pozīcija par konkrētā gada marta, aprīļa un maija mēnesi vairs nepārsniedz 1. punktā minēto tīrvērtes robežvērtību, 4. pantā noteiktais tīrvērtes pienākums vairs neattiecas.

3. Aprēķinot 1. punktā minētās pozīcijas, finanšu darījumu partneris aprēķinā iekļauj visus ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumus, ko noslēdzis šis finanšu darījumu partneris vai citas tās grupas sabiedrības, kurā ietilpst šis finanšu darījumu partneris.”;

- (4) Regulas 5. panta 2. punkta c) apakšpunktu svītros;
- (5) Regulas 6. panta 2. punkta e) apakšpunktu svītros;
- (6) Iekļauj šādu 6.b pantu:

“6.b pants

Tīrvērtes pienākuma piemērošanas apturēšana ar noregulējumu nesaistītās situācijās

1. Apstākļos, kas atšķiras no 6.a panta 1. punktā minētajiem apstākļiem, EVTI var iesniegt Komisijai pieprasījumu apturēt 4. panta 1. punktā minētā tīrvērtes pienākuma piemērošanu attiecībā uz konkrētu ārpusbiržas atvasināto instrumentu kategoriju vai konkrēta veida darījumu partneriem, ja ir izpildīts viens no šādiem nosacījumiem:

- a) ārpusbiržas atvasināto instrumentu kategorija vairs nav atbilstoša centralizētas tīrvērtes vajadzībām, ņemot vērā kritērijus, kas minēti 5. panta 4. punkta pirmajā daļā un 5. panta 5. punktā;
- b) ir ticams, ka CDP pārtrauks veikt tīrvērti šai konkrētajai ārpusbiržas atvasinātu instrumentu kategorijai un neviens cits CDP nespēj pārtraukti veikt šīs konkrētās kategorijas ārpusbiržas atvasināto instrumentu tīrvērti;
- c) tīrvērtes pienākuma piemērošanas apturēšana attiecībā uz konkrētas kategorijas ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem vai konkrēta veida darījumu partneriem ir nepieciešama, lai novērstu vai risinātu nopietnu finanšu stabilitātes apdraudējumu Savienībā, un šāda apturēšana ir samērīga ar šo mērķi.

Pirmās daļas c) punkta vajadzībām EVTI pirms tajā minētā pieprasījuma iesniegšanas apspriežas ar ESRK.

Ja EVTI lūdz Komisiju apturēt 4. panta 1. punktā minētā tīrvērtes pienākuma piemērošanu, tā sniedz pamatojumu un iesniedz pierādījumus par to, ka ir izpildīts vismaz viens no pirmajā daļā minētajiem nosacījumiem.

2. Pieprasījumu, kas minēts 1. punktā, nepublisko.

3. Komisija 48 stundu laikā pēc 1. punktā minētā pieprasījuma saņemšanas, balstoties uz EVTI norādīto pamatojumu un sniegtajiem pierādījumiem, aptur tīrvērtes pienākuma piemērošanu konkrētas kategorijas ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem vai konkrēta veida darījumu partneriem, kas minēti 1. punktā, vai arī noraida šādu pieprasījumu par apturēšanu.

4. Komisija par savu lēmumu apturēt tīrvērtes pienākuma piemērošanu informē EVTI un publicē to *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, Komisijas tīmekļvietnē un 6. pantā minētajā publiskajā reģistrā.

5. Tīrvērtes pienākuma piemērošanas apturēšana saskaņā ar šo pantu ir spēkā trīs mēnešus, sākot ar dienu, kad informācija par šādu apturēšanu publicēta *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

6. Komisija, apspriedusies ar EVTI, 5. punktā minēto apturēšanu var papildus pagarināt par trīsmēnešu posmiem, tomēr kopumā piemērošanas apturēšanas laikposms nepārsniedz divpadsmit mēnešus. Piemērošanas apturēšanas pagarinājumu publicē saskaņā ar 4. pantu.

Pirmās daļas vajadzībām Komisija informē EVTI par saviem plāniem pagarināt tīrvērtes pienākuma piemērošanas apturēšanu. EVTI savu atzinumu par piemērošanas apturēšanas pagarināšanu sniedz 48 stundu laikā pēc šādas informācijas saņemšanas.”;

(7) Regulas 9. pantu groza šādi:

(a) 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Darījumu partneri un CDP nodrošina, ka dati par katru noslēgto atvasināto instrumentu līgumu un par jebkādiem grozījumiem vai līguma izbeigšanu saskaņā ar 1.a punktu tiek paziņoti darījumu reģistram, kurš reģistrēts saskaņā ar 55. pantu vai atzīts saskaņā ar 77. pantu. Datus paziņo ne vēlāk kā nākamajā darb dienā pēc līguma noslēgšanas, grozīšanas vai izbeigšanas.

Pārskatu iesniegšanas pienākums attiecas uz atvasināto instrumentu līgumiem, kas:

- a) noslēgti pirms 2014. gada 12. februāra un minētajā dienā vēl ir spēkā;
- b) noslēgti 2014. gada 12. februārī vai pēc tam.

Ja viens no darījumu partneriem ir nefinanšu darījumu partneris, pārskatu iesniegšanas pienākums neattiecas uz 3. pantā minētajiem grupas iekšējiem darījumiem.”;

(b) iekļauj šādu 1.a punktu:

“1.a. Ziņas par 1. punktā minētajiem atvasināto instrumentu līgumiem sniedz šādi:

- (a) CDP ir atbildīgi par pārskatu iesniegšanu abu darījumu partneru uzdevumā par atvasināto instrumentu līgumiem, kuri nav ārpusbiržas

atvasināto instrumentu līgumi, kā arī par sniegto ziņu precizitātes nodrošināšanu;

- (b) finanšu darījumu partneri ir atbildīgi par pārskatu iesniegšanu abu darījumu partneru uzdevumā par atvasināto instrumentu līgumiem, kuri noslēgti ar nefinanšu darījumu partneri, uz ko neattiecas 10. panta 1. punkta otrajā daļā minētie nosacījumi, kā arī par sniegto ziņu precizitātes nodrošināšanu;
- (c) PVKIU pārvaldības sabiedrība ir atbildīga par pārskatu iesniegšanu par ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumiem, kuros šis PVKIU ir darījumu partneris, kā arī par sniegto ziņu precizitātes nodrošināšanu;
- (d) AIF pārvaldītājs ir atbildīgs par pārskatu iesniegšanu par ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumiem, kuros šis AIF ir darījumu partneris, kā arī par sniegto ziņu precizitātes nodrošināšanu;
- (e) darījumu partneri un CDP nodrošina, ka ziņas par to atvasināto instrumentu līgumiem tiek sniegtas precīzi un bez dublēšanas.

Darījumu partneri un CDP, uz kuriem attiecas 1. punktā minētais pārskatu iesniegšanas pienākums, šo pārskatu iesniegšanas pienākumu var deleģēt.”;

- (c) 6. punktu aizstāj ar šādu:

“6. Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus 1. un 3. punkta piemērošanai, EVTI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu, konkretizējot:

- (a) datus standartus un formātu attiecībā uz sniedzamo informāciju, tai skaitā vismaz šādas ziņas:
 - i) globālie juridiskās personas identifikatori (*LEI*);
 - ii) starptautiskie vērtspapīru identifikācijas numuri (*ISIN*);
 - iii) unikālie tirdzniecības identifikatori (*UTI*);
- (b) pārskatu iesniegšanas metodes un kārtība;
- (c) pārskatu iesniegšanas biežums;
- (d) datums, līdz kuram jāiesniedz pārskats par atvasināto instrumentu līgumiem, tai skaitā par tādu līgumu pakāpenisku izpildi, kuri noslēgti pirms pārskatu iesniegšanas pienākuma piemērošanas.

Izstrādājot šo tehnisko standartu projektu, EVTI ņem vērā starptautiskās norises un standartus, kuri saskaņoti Savienības vai pasaules mērogā, un to saskaņību ar pārskatu iesniegšanas prasībām, kas noteiktas Regulas (ES) Nr. 2015/2365* 4. pantā un Regulas (ES) Nr. 600/2014 26. pantā.

EVTI šo īstenošanas tehnisko standartu projektu Komisijai iesniedz līdz *[PB ieraksta datumu, kas ir 9 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā]*.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu.”;

* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/2365 (2015. gada 25. novembris) par vērtspapīru finansēšanas darījumu un atkalizmantošanas pārredzamību un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 337, 23.12.2015., 1. lpp.).

(8) Regulas 10. panta 1. un 2. punktu aizstāj ar šādiem:

“1. Nefinanšu darījumu partneris, kas izveido ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumu pozīcijas, ik gadu saskaņā ar 3. punktu aprēķina savu vidējo summāro mēneša beigu pozīciju par marta, aprīļa un maija mēnesi.

Ja šā aprēķina rezultāts pārsniedz tīrvērtes robežvērtības, kas konkretizētas saskaņā ar 4. punkta b) apakšpunktu, šis nefinanšu darījumu partneris:

- (a) nekavējoties par to informē EVTI un iestādi, kas izraudzīta saskaņā ar 5. punktu;
- (b) uz to attiecas 4. pantā minētais tīrvērtes pienākums – attiecībā uz turpmākiem ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumiem, kuri ietilpst aktīvu kategorijā (vai kategorijās), kur pārsniegta tīrvērtes robežvērtība;
- (c) b) apakšpunktā minēto līgumu tīrvērti veic četru mēnešu laikā no dienas, kad uz to sāk attiekties tīrvērtes pienākums.

2. Uz nefinanšu darījumu partneri, uz kuru sāk attiekties tīrvērtes pienākums, saskaņā ar 1. punkta otro daļu un kurš pēc tam pierāda iestādei, kas izraudzīta saskaņā ar 5. punktu, ka tā vidējā summārā mēneša beigu pozīcija par konkrētā gada marta, aprīļa un maija mēnesi vairs nepārsniedz 1. punktā minēto tīrvērtes robežvērtību, vairs neattiecas 4. pantā noteiktais tīrvērtes pienākums.”;

(9) Regulas 11. panta 15. punktu groza šādi:

- (a) Punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) risku pārvaldības procedūras, tai skaitā nodrošinājuma apmērs un veids un 3. punktā minētā nošķiršanas kārtība, kā arī saistītās uzraudzības procedūras, ar kurām paredzēts nodrošināt šo risku pārvaldības procedūru sākotnēju un pastāvīgu validēšanu;”;

- (b) 2. punkta pirmo teikumu aizstāj ar šādu:

“EVTI šo kopīgo regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai iesniedz līdz *[PB ieraksta datumu, kas ir 9 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā]*.

(10) Regulas 38. pantā pievieno šādu 6. un 7. punktu:

“6. CDP nodrošina saviem tīrvērtes dalībniekiem simulācijas rīku, kas tiem dod iespēju aprēķināt papildu sākotnējās drošības rezerves summu (bruto izteiksmē), ko CDP varētu pieprasīt uz jauna darījuma tīrvērtes laiku. Šim rīkam var piekļūt, izmantojot vienīgi ar drošu piekļuvi, un simulācijas rezultāti nav juridiski saistoši.

7. CDP sniedz saviem tīrvērtes dalībniekiem informāciju par tā izmantotajiem sākotnējās drošības rezerves modeļiem. Minētā informācija atbilst visiem šādiem nosacījumiem:

- a) tā nepārprotami izskaidro sākotnējās drošības rezerves modeļa uzbūvi un to, kā tas darbojas;
- b) tā nepārprotami izklāsta sākotnējās drošības rezerves modeļa galvenos pieņēmumus un ierobežojumus un apstākļus, kādos šie pieņēmumi vairs nav spēkā;
- c) tā ir dokumentēta.”;

(11) Regulas 39. pantam pievieno šādu 11. punktu:

“11. Ja ir apmierināta 9. punktā minētā prasība, šajos kontos reģistrētie aktīvi un pozīcijas nav uzskatāmi par maksātnespējīgā CDP vai tīrvērtes dalībnieka mantas sastāvdaļu.”;

(12) Regulas 56. pantu groza šādi:

(a) 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Regulas 55. panta 1. punkta vajadzībām darījumu reģistrs iesniedz EVTI jebkuru šādu dokumentu:

(a) reģistrācijas pieteikums;

(b) pieteikums par reģistrācijas tvēruma paplašināšanu, ja darījumu reģistrs jau reģistrēts saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 2015/2365 III nodaļu.”;

(b) 3. punktu aizstāj ar šādu:

“3. Lai nodrošinātu šā panta konsekventu piemērošanu, EVTI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, kurā konkretizē:

(a) ziņas par 1. punkta a) apakšpunktā minēto reģistrācijas pieteikumu;

(b) ziņas par 1. punkta b) apakšpunktā minēto vienkāršoto pieteikumu par reģistrācijas tvēruma paplašināšanu.

EVTI šo regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai iesniedz līdz *[PB ieraksta datumu, kas ir 9 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā]*.

Komisija tiek pilnvarota pieņemt pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10.–14. pantu.”;

(c) 4. punktu aizstāj ar šādu:

“4. Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus 1. punkta piemērošanai, EVTI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu, kurā konkretizē:

(a) 1. punkta a) apakšpunktā minētā reģistrācijas pieteikuma formātu;

(b) formātu 1. punkta b) apakšpunktā minētajam vienkāršotajam pieteikumam par reģistrācijas tvēruma paplašināšanu.

Attiecībā uz pirmās daļas b) punktu EVTI izstrādā vienkāršotu formātu.

EVTI šo īstenošanas tehnisko standartu projektu Komisijai iesniedz līdz *[PB ieraksta datumu, kas ir 9 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā]*.

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu.”;

(13) Regulas 65. panta 2. punktu groza šādi:

(a) a) apakšpunktā “EUR 20 000” aizstāj ar “200 000 EUR”;

(b) b) apakšpunktā “EUR 10 000” aizstāj ar “100 000 EUR”;

(c) pievieno šādu c) apakšpunktu:

“c) naudas sods par I pielikuma IV iedaļā minētajiem pārkāpumiem ir vismaz 5000 EUR, tomēr nepārsniedz 10 000 EUR.”;

(14) Regulas 72. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. No darījumu reģistra ieturētās maksas apmērs sedz visas administratīvās izmaksas, kas EVTI radušās saistībā ar tā reģistrēšanu un uzraudzības darbībām, un ir

samērīgs attiecībā pret attiecīgā darījumu reģistra apgrozījumu un veiktās reģistrēšanas un uzraudzības veidu.”;

(15) iekļauj šādu 76.a pantu:

“76.a pants

Savstarpēja tieša piekļuve datiem

1. Ja tas nepieciešams savu pienākumu veikšanai, to trešo valstu attiecīgajām iestādēm, kurās ir izveidots viens vai vairāki darījumu reģistri, ir tieša piekļuve informācijai, kas atrodas darījumu reģistros, kuri izveidoti Savienībā, ja vien Komisija šajā nolūkā saskaņā ar 2. punktu ir pieņēmusi īstenošanas aktu.

2. Pēc tam, kad 1. punktā minētās iestādes iesniegušas attiecīgu pieprasījumu, Komisija saskaņā ar 86. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru var pieņemt īstenošanas aktus, kuros konstatē, vai pieprasījumu iesniegušās iestādes trešās valsts tiesiskais regulējums atbilst visiem šādiem nosacījumiem:

- a) darījumu reģistriem, kas uzņēmējdarbību veic minētajā trešā valstī, ir pienācīgi piešķirta atļauja;
- b) minētajā trešā valstī pastāvīgi tiek veikta darījumu reģistru iedarbīga uzraudzība un to pienākumu iedarbīga izpilde;
- c) pastāv dienesta noslēpuma garantijas un tās ir vismaz līdzvērtīgas šajā regulā minētajām garantijām, tostarp tādu komercnoslēpumu aizsardzība, par kuriem iestādes informē trešās personas;
- d) darījumu reģistriem, kas minētajā trešā valstī ir saņēmuši atļauju, ir juridiski saistošs un izpildāms pienākums 81. panta 3. punktā minētajām sabiedrībām piešķirt tiešu un tūlītēju piekļuvi datiem.”;

(16) Regulas 78. pantā pievieno šādu 9. un 10. punktu:

“9) Darījumu reģistrs izveido šādas procedūras un politikas:

- a) procedūras par darījumu reģistru datu iedarbīgu savstarpējo saskaņošanu;
- b) procedūras par iesniegto datu pilnīguma un precizitātes nodrošināšanu;
- c) politiku par datu pienācīgu nosūtīšanu citiem darījumu reģistriem, ja to lūdz darījumu partneri vai CDP, kuri minēti 9. pantā, vai ja tas nepieciešams citu apsvērumu pēc.

10) Lai nodrošinātu šā panta konsekvētu piemērošanu, EVTI izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, kurā konkrētizē:

- a) procedūras par darījumu reģistru datu savstarpēju saskaņošanu;
- b) procedūras, kuras darījumu reģistram ir jāpiemēro, lai pārbaudītu, vai darījumu partneris, kas iesniedz pārskatu, vai iesniedzošā sabiedrība ievēro atbilstību pārskatu iesniegšanas prasībām, un lai pārbaudītu saskaņā ar 9. pantu iesniegtās informācijas pilnīgumu un precizitāti.

EVTI šo regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai iesniedz līdz [PB ieraksta datumu, kas ir 9 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā].

Komisija tiek pilnvarota pieņemt pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10.–14. pantu.”;

(17) Regulas 81. pantu groza šādi:

(a) 3. punktam pievieno šādu q) apakšpunktu:

“q) attiecīgās iestādes kādā trešā valstī, attiecībā uz kuru saskaņā ar 76. panta a) punktu ir pieņemts īstenošanas akts;”;

(b) iekļauj šādu 3.a punktu:

“3.a. Darījumu reģistrs 9. panta 1.a punkta otrajā daļā minētajiem darījumu partneriem un CDP sniedz informāciju, kas ziņota to uzdevumā.”;

(c) 5. punktu aizstāj ar šādu:

“5. Lai nodrošinātu šā panta konsekventu piemērošanu, EVTI pēc apspriešanās ar ECBS dalībniekiem izstrādā regulatīvo tehnisko standartu projektu, kurā konkretizē:

- a) informācija, kas publicējama vai darāma pieejama saskaņā ar 1. un 3. punktu;
- b) 1. punktā minētās informācijas publicēšanas biežumu;
- c) darbības standarti, kas nepieciešami, lai apkopotu un salīdzinātu datus no dažādiem reģistriem un lai 3. punktā minētās sabiedrības piekļūtu šai informācijai;
- d) noteikumi un nosacījumi, kārtība un nepieciešamā dokumentācija, kurus darījumu reģistri ievēro, 3. punktā minētajām sabiedrībām piešķirot piekļuvi.

EVTI šo regulatīvo tehnisko standartu projektu Komisijai iesniedz līdz *[PB ieraksta datumu, kas ir 9 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā]*.

Izstrādājot šo tehnisko standartu projektu, EVTI nodrošina, ka 1. punktā minētās informācijas publikācijā netiek atklāta nevienas līguma puses identitāte.

Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10.–14. pantu pieņemt pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus;

(18) 82. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Regulas 1. panta 6. punktā, 4. panta 3. punktā, 64. panta 7. punktā, 70. pantā, 72. panta 3. punktā, 76.a pantā un 85. panta 2. punktā minētās pilnvaras Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku.”;

(19) Regulas 85. pantu groza šādi:

(a) 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Līdz *[PB ieraksta vēlāko datumu, kad sākas piemērošana + 3 gadi]* Komisija novērtē šīs regulas piemērošanu un sagatavo vispārīgu ziņojumu. Komisija minēto ziņojumu iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei, pievienojot atbilstošus priekšlikumus.

(b) 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Līdz *[PB ieraksta spēkāstāšanās datumu + 2 gadi]* Komisija sagatavo ziņojumu, kurā novērtēts, vai ir izstrādāti īstenojami tehniski risinājumi par ar naudu saistītu un citādu nodrošinājumu, ko PPM nodod kā mainīgo drošības rezervi, un nepieciešamību veikt pasākumus, ar kuriem iespējams atvieglot šādus tehniskos risinājumus.

EVTI līdz *[PB ieraksta spēkāstāšanās datumu + 18 mēneši]* sadarbībā ar EAAPI, EBI un ESRK iesniedz Komisijai ziņojumu, kurā novērtēts:

- a) tas, vai CDP, tīrvērtes dalībnieki un PPM ir izstrādājuši tehniski īstenojamus risinājumus, ar kuriem iespējams atvieglot PPM piedalīšanos centralizētajā tīrvērtē, kā mainīgo drošības rezervi izvietojot ar naudu saistītu un citādu nodrošinājumu, kā arī šo risinājumu ietekme uz tirgus likviditāti un procikliskumu;
- b) ārpusbiržas atvasināto instrumentu (ar tīrvērti vai bez tās) tirgos veiktās PPM darbības apjoms un būtība sadalījumā pa aktīvu kategorijām un ar to saistītais sistēmiskais risks, kam pakļauta finanšu sistēma;
- c) PPM tīrvērtes pienākuma izpildes ietekme uz to ieguldīšanas stratēģijām, tai skaitā izmaiņas naudas un beznaudas aktīvu sadalījumā;
- d) 10. panta 4. punktā minēto tīrvērtes robežvērtību ietekme uz PPM;
- e) tas, kā izmaksu atšķirības starp ārpusbiržas atvasināto instrumentu darījumiem, kuriem tiek veikta tīrvērtē, un tādiem pašiem darījumiem, kuriem tīrvērtē netiek veikta, ietekmē citas tiesību aktu prasības, tostarp drošības rezervju izveides prasības attiecībā uz atvasinātajiem instrumentiem, kuriem tīrvērtē netiek veikta, un sviras rādītāja aprēķināšana saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 575/2013;
- f) vai ir nepieciešami papildu pasākumi, ar kuriem iespējams vieglāk rast tīrvērtes risinājumu attiecībā uz PPM.

Ja Komisija secina, ka īstenojams tehnisks risinājums nav izstrādāts un ka joprojām nav mainījusies to atvasināto instrumentu līgumu, kuriem tīrvērtē notiek centralizēti, negatīvā ietekme uz turpmāko pensionāru pensijām (pabalstiem), tā saskaņā ar 82. pantu pieņem deleģēto aktu, ar ko 89. panta 1. punktā minēto trīs gadu posmu vienreiz pagarina par diviem gadiem.”;

- (c) 3. punktu aizstāj ar šādu:

“3. Līdz *[PB ieraksta datumu, kas ir 6 mēnešus pirms 1. punktā minētā datuma]* EVTI sniedz Komisijai šādas ziņas:

- a) vai ir izstrādāti tehniski īstenojami risinājumi, kas atvieglo PPM piedalīšanos centralizētā tīrvērtē, un šo risinājumu ietekme uz PPM veiktās centralizētās tīrvērtes apjomu, ņemot vērā 2. punktā minēto pārskatu;
- b) šīs regulas ietekme uz nefinanšu darījumu partneru veiktās tīrvērtes apjomu un tīrvērtes sadalījums nefinanšu darījumu partneru kategorijas ietvaros, it īpaši attiecībā uz 10. panta 4. punktā minēto tīrvērtes robežvērtību atbilstīgumu;
- c) šīs regulas ietekme uz tādu finanšu darījumu partneru veiktās tīrvērtes apjomu, uz kuriem neattiecas 4.a panta 2. punkts, un tīrvērtes sadalījums šīs finanšu darījumu partneru kategorijas ietvaros, it īpaši attiecībā uz 10. panta 4. punktā minēto tīrvērtes robežvērtību atbilstīgumu;
- d) darījumu reģistriem iesniegto darījuma datu kvalitātes uzlabojumi, šo datu pieejamība un saskaņā ar 81. pantu no darījumu reģistriem saņemtās informācijas kvalitāte;
- e) tīrvērtes pieejamība darījumu partneriem.”;

- (20) 89. panta 1. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu daļu:

“1. Līdz *[PB ieraksta spēkāstāšanās datumu + 3 gadi]* 4. pantā noteiktais tīrvērtes pienākums neattiecas uz ārpusbiržas atvasināto instrumentu līgumiem, kas, balstoties uz objektīviem mērījumiem, ir uzskatāmi par tādiem, kas mazina ieguldījumu riskus, kuri ir tieši saistīti ar pensiju plānu mehānismu finansiālo maksātspēju un ar sabiedrībām, kas izveidotas, lai kāda pensiju plānu mehānisma saistību neizpildes gadījumā sniegtu kompensāciju pensiju plānu mehānisma dalībniekiem.”;

(21) I pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas pielikumu.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Regulas 1. panta 3. punktu, 1. panta 7. punkta d) apakšpunktu un 1. panta 8., 10., un 11. punktu piemēro no *[PB ieraksta datumu, kas ir 6 mēnešus pēc spēkāstāšanās]* un 1. panta 2. punkta c) apakšpunktu, 1. panta 7. punkta e) apakšpunktu, 1. panta 9. punktu, 1. panta 12. punkta b) un c) apakšpunktu un 1. panta 16. punktu piemēro no *[PB ieraksta datumu, kas ir 18 mēnešus pēc spēkāstāšanās]*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*